

**ЗК "УНИКА" АД
ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019 ГОДИНА**

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Доклад на независимите одитори	Стр.
Индивидуален отчет за всеобхватен доход	1
Индивидуален отчет за финансово състояние	2
Индивидуален отчет за паричните потоци	3
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	4
Приложения към индивидуалния финансов отчет	5 - 49
Годишен доклад за дейността	50 -64
Декларация за корпоративно управление	65-69

Доклад на независимите одитори

До едноличния акционер на „ЗК УНИКА“ АД

Доклад относно одита на индивидуалния финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на „ЗК УНИКА“ АД („Дружеството“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните бележки към индивидуалния финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2019 г. и неговите индивидуални финансови резултати от дейността и индивидуалните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС) и интерпретацията на Европейската Комисия - ГД „Вътрешен пазар и услуги“, както е оповестено в приложение 2.а).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Нашият одиторски подход

Общ преглед

Ниво на същественост

- Ниво на същественост за индивидуалния финансов отчет на Дружеството като цяло: 684 хиляди лева, които представляват приблизително 1% от стойността на брутните записани премии (БЗП) на Дружеството.

Ключови одиторски въпроси

- Несигурност при оценката на задължения по застрахователни договори

Като част от планирането на нашия одит ние определихме ниво на същественост и оценихме рисковете от съществени неточности в индивидуалния финансов отчет. По-конкретно, ние взехме предвид къде ръководството е направило субективни преценки; например, по отношение на значителни счетоводни оценки, включващи определяне на допускания и разглеждане на бъдещи събития, които по своята същност са несигурни. Разгледахме и риска от заобикаляне и пренебрегване от страна на ръководството на вътрешния контрол, включително, наред с други въпроси, дали има доказателства за пристрастие, което представлява риск от съществена неточност, дължаща се на измама.

Ние определихме обхвата на нашия одит, за да можем да извършим достатъчно работа, което да ни позволи да изразим мнение върху индивидуалния финансов отчет като цяло, вземайки предвид структурата на Дружеството, счетоводните процеси и контроли и отрасъла, в който Дружеството оперира.

Ниво на същественост

Обхватът на нашия одит беше повлиян от това, че приложихме ниво на същественост. Одитът е планиран така, че да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет не съдържа съществени неправилни отчитания. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка. Те се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, взети въз основа на индивидуалния финансов отчет.

Въз основа на нашата професионална преценка, ние определихме определени количествени прагове за ниво на същественост, включително ниво на същественост за индивидуалния финансов отчет като цяло, както е посочено в таблицата по-долу. Тези нива на същественост, заедно с качествени съображения, ни помогнаха да определим обхвата на нашия одит и естеството, времето и обхвата на нашите одиторски процедури и да оценим ефекта от неправилните отчитания, ако има такива, както самостоятелно, така и съвкупно за индивидуалния финансов отчет като цяло.

**Ниво на същественост
за финансовия отчет
като цяло**

Как го определихме

Нивото на същественост за индивидуалния финансов отчет като цяло е определено като приблизително 1% от стойността на брутните записани премии (БЗП) на Дружеството.

**Обосновка относно
приложения показател
за определяне на
нивото на
същественост**

Ние сме избрали брутните записи премии, като показател за определяне нивото на същественост, защото това е показател, спрямо който се оценява представянето на Дружеството.

Ние взехме предвид, че Дружеството се фокусира върху ръста на приходите и избрахме сума близка до 1% от БЗП като приложихме нашата преценка по отношение на нуждите на потребителите на индивидуалния финансов отчет и заключихме, че приходите са подходящ измерител за тях.

Ние избрахме посоченото по-горе ниво на същественост за индивидуалния финансов отчет като цяло на база на нашата професионална преценка, вземайки предвид, че тази стойност е в рамките на общоприетите количествени нива за определяне на нивото на същественост за индивидуалния финансов отчет като цяло.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Несигурност при оценката на задължения по застрахователни договори

Към 31 декември 2019 г., задълженията по застрахователни договори (преди презастраховане) на Дружеството са в размер на 101,999 хил. лева, представени в Пояснително приложение 27 към финансовия отчет.

Задълженията по застрахователни договори, още наричани технически застрахователни резерви, представляват най-съществената част от пасивите на Дружеството. Оценката на техническите резерви е сложна област, която изисква прилагането на професионална преценка чрез използването на съвкупност от статистически и математически методи и правила, които да са в съответствие със счетоводната политика на Дружеството и с регуляторните изисквания по отношение на тези резерви.

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведенятия от нас одит

Ние придобихме разбиране и оценихме проектирането и оперативната ефективност на избрани ключови контроли по отношение на акционерската методология, надеждността на данните, използвани в акционерските оценки, както и допусканията и процесите на управление, използвани от ръководството, които са свързани с оценката на задълженията по застрахователни договори (технически резерви по общо застраховане).

По отношение на въпросите, изложени по-горе, нашите процедури по същество включиха следното:

- преглед и анализ на последователното прилагане на съществуващата счетоводна политика за оценка и представяне на застрахователните резерви на Дружеството от гледна точка на изискванията на МСФО.
- независимата проверка, със съдействието на нашите специалисти акционери, на оценките на ръководството по отношение на резервите за загуби по общо

Ключов одиторски въпрос**Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит**

Оценката на резервите за загуби по общо застраховане включва висока степен на субективна преценка и сложност. Резервите за загуби и разходите за коригиране на загубите представляват преценки за бъдещи плащания на предявени и непредявени претенции за загуби и свързаните с тях разходи към определена дата. По-специално, линийните бизнес с дълги опашки са като цяло по-трудни за предвиждане и са обект на по-голяма несигурност отколкото тези с къси опашки.

Приложимите счетоводни политики и значими преценки, използвани от ръководството за определяне на допусканията, които имат най-голям ефект върху оценката на застрахователните договори са оповестени в Пояснително приложение 3(а) към финансовия отчет.

Ние се фокусирахме върху частта от техническите резерви, представляващи резерви за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), оценка на бъдещото развитие на резерва за предстоящи плащания, адекватността на техническите резерви в това число и резерва за неизтекли рискове.

застраховане, и за оценяване на адекватността на използваната методология и допускания спрямо признатите актюерски практики и стандарти в индустрията.

- проверка на пълнотата и точността на данните за претенциите, които актюерите на Дружеството са използвали в оценката на техническите резерви за загуби по общо застраховане.
- независимо преизчисление на очакваното развитие на претенциите по отношение на избрани продуктови линии, фокусирайки се основно върху най-големите и най-чувствителни към съответните допускания технически застрахователни резерви, и оценка на адекватността на резерва за неизтекли рискове и резерва за възникнали, но непредявени претенции, включително оценка на база бъдещо развитие на резерва за предстоящи плащания.
- оценка пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията във финансовия отчет.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен индивидуален доклад за дейността и индивидуална декларация за корпоративно управление, изгответи от ръководството съгласно Глава Седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изиска да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния индивидуален доклад за дейността и индивидуалната декларация за корпоративно управление, ние също така изпълняме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломиряните експерт- счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния индивидуален доклад за дейността за финансовата година, за която е изгответ индивидуалния финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- б) Годишният индивидуален доклад за дейността е изгответ в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В индивидуалната декларация за корпоративно управление за финансовата година, за която е изгответ индивидуалния финансов отчет, е представена изискваната, съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл.100н, ал.8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни

- съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломиряните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнително докладване върху одита на индивидуалния финансов отчет, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 20 юни 2019 г., за период от една година. „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД е било назначено за пръв път като одитор на Дружеството на 19 юни 2013 г.

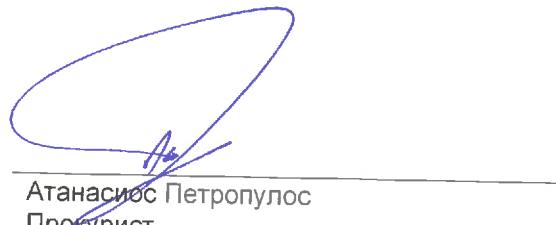
- „Мазарс“ ООД е назначено за задължителен одитор на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 20 юни 2019 г., за период от една година. „Мазарс“ ООД е било назначено за първи път като съвместен одитор на 11 ноември 2017 г.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Дружеството представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Дружеството представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Мазарс“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние сме предоставили други услуги на Дружеството, които са оповестени в приложение 15 към индивидуалния финансов отчет на Дружеството.

За „ПрайсуетърхаусКупърс Одит“ ООД:

Джок Нюнан
Прокуррист

За „Мазарс“ ООД:

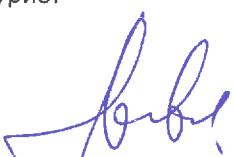
Атанасиос Петропулос
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
бул. „Мария Луиза“ 9-11
1000 София, България

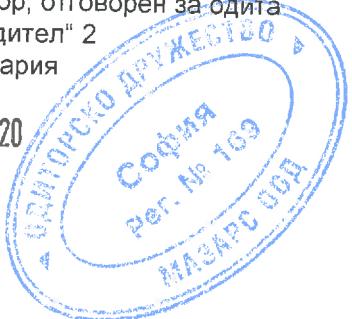
Дата:

02 -06- 2020

Милена Младенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
бул. „Цар Освободител“ 2
1000 София, България

Дата: 02 -06- 2020

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Прил.	2019 г.	2018 г.
Записани бруто премии	9	68,382	69,585
Отстъпени премии на презастраховател	9	(36,757)	(35,856)
Нетни премии		31,625	33,729
Промяна в брутния размер на пренос-премийния резерв	9	1,498	(635)
Дял на презастрахователя в промяната на пренос-премийния резерв	9	(662)	58
Нетни спечелени премии		32,461	33,152
Приходи от такси и комисиони	10	9,521	9,586
Финансови приходи	11	3,953	2,149
Други оперативни приходи	12	888	1,103
Нетни приходи		46,823	45,990
Настъпили щети, нетни от презастраховане	13	(8,601)	(9,852)
Аквизиционни разходи	14	(14,132)	(15,320)
Административни разходи	15	(10,393)	(10,446)
Други оперативни разходи	16	(7,036)	(7,392)
Оперативна печалба		6,661	2,980
Финансови разходи	17	(3,264)	(2,909)
Печалба преди данъчно облагане		3,397	71
(Разход)/приход от данъци	18	(25)	(60)
Печалба за финансова година		3,372	11
Друг всеобхватен доход		-	-
Общ всеобхватен доход за годината		3,372	11

Индивидуалният финансов отчет е изгoten на 8 май 2020 г. и одобрен от Управителния Съвет на 27 май 2020 г.

Николай Генчев
Главен Изпълнителен директор
Председател на УСФилип Михайлов
Финансов директор

Заверил съгласно одиторски доклад от

Джок Нюнан
Прокуррист
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООДБоряна Димова
Регистриран одитор
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД

02 -06- 2020

Николай Каварджикиев
Изпълнителен директор
Член на УСАнна Петрова
Главен счетоводителАтанас Петропулос
Прокуррист
Мазарс ООДМилена Младенова
Регистриран одитор
Мазарс ООД

02 -06- 2020

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

Към 31 декември 2019 г.

	Прил.	2019 г.	2018 г.
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	21	809	781
Активи право на ползване	20	2,006	-
Нематериални активи	19	13	21
Инвестиционни имоти	21	3,888	4,895
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	22	64,195	56,271
Депозити във финансови институции	22	3,781	3,773
Инвестиции в дъщерни предприятия	31	13,288	13,288
Дял на презастрахователите в техническите резерви	26	60,082	50,952
Активи по отсрочени данъци	23	44	69
Застрахователни вземания	24	7,485	9,623
Вземания и други активи	24	842	717
Предоставени заеми	30	220	220
Парични средства и парични еквиваленти	25	3,397	3,901
Общо активи		160,050	144,511
Пасиви			
Застрахователни резерви	26	101,999	94,025
Задължения	28	13,339	11,762
Задължения по лизингови договори	20	2,018	-
Задължения по получени заеми	28	17,016	16,418
Общо пасиви		134,372	122,205
Капитал и резерви			
Основен капитал	29	10,440	10,440
Капиталови резерви		13,682	13,681
Други резерви		1,940	1,964
Натрупана загуба		(384)	(3,779)
Общо капитал и резерви		25,678	22,306
Общо капитал и пасиви		160,050	144,511

Индивидуалният финансов отчет е изгoten на 8 май 2020 г. и одобрен от Управителния Съвет на 27 май 2020 г.

Николай Генчев
Главен Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Финансов директор

Заверил съгласно одиторски доклад от

Джок Нюнан
Прокуррист
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД

Боряна Димова
Регистриран одитор
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД

02 -06- 2020

Николай Каварджикиев
Изпълнителен директор
Член на УС

Анна Петрова
Главен счетоводител

Атанас Петропулос
Прокуррист
Мазарс ООД

Милена Младенова
Регистриран одитор
Мазарс ООД

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Прил.	2019 г.	2018 г.
Оперативна дейност			
Получени премии		60,378	60,429
Платени презастрахователни премии		(11,760)	(11,306)
Платени обезщетения и суми		(26,794)	(27,606)
Възстановени суми от презастрахователи		1,981	1,156
Плащания на доставчици и служители		(9,748)	(9,029)
Платени аквизиционни разходи		(9,253)	(9,326)
Платени такси и вноски		(25)	(23)
Получени наеми		37	64
Платени данъци върху премиите и резултата		(1,387)	(1,288)
Други парични потоци от оперативна дейност		2,122	725
Нетни парични потоци за оперативна дейност		5,551	3,796
Инвестиционна дейност			
Покупка на държавни ценни книги		(5,804)	(2,411)
Продажба на държавни ценни книги		4,137	4,054
Плащания по облигации		(7,763)	(5,592)
Постъпления по облигации		3,743	1,476
Открити депозити		(4,276)	(5,083)
Падежирали депозити		4,276	4,650
Други парични потоци от инвестиционна дейност		130	16
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(5,557)	(2,890)
Финансова дейност			
Други парични потоци от финансова дейност		(499)	-
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		(504)	906
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода		3,901	2,995
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	25	3,397	3,901

Индивидуалният финансов отчет е изгoten на 8 май 2020 г. и одобрен от Управителния Съвет на 27 май 2020 г.

Николай Генчев
Главен Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Финансов директор

Заверил съгласно одиторски доклад от

Джок Нюнан
Прокуррист
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД

Боряна Димова
Регистриран одитор
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД

02-06-2020

Николай Каварджикиев
Изпълнителен директор
Член на УС

Анна Петрова
Главен счетоводител

Атанас Петровулос
Прокуррист
Мазарс ООД

Милена Младенова
Регистриран одитор
Мазарс ООД

02-06-2020

(Всички суми са посочени в хиляди български лева)

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

	Основен капитал	Фонд резервен	Преоценъчни резерви	Запасен Фонд	Натрупана (загуба)/ печалба	Общо
Сaldo към 1 януари 2018 г.	10,440	13,681	1,908	56	(3,790)	22,295
Печалба за текущата година	-	-	-	-	11	11
Общ всеобхватен доход	-	-	-	-	11	11
Сaldo към 31 декември 2018 г.	10,440	13,681	1,908	56	(3,779)	22,306
Печалба за текущата година	-	-	-	-	3,372	3,372
Разпределение на печалба за периода	-	1	-	-	(1)	-
Друг всеобхватен доход	-	-	(24)	-	24	-
Общ всеобхватен доход	10,440	13,682	1,884	56	(384)	25,678
Сaldo към 31 декември 2019г.	10,440	13,682	1,884	56	(384)	25,678

Индивидуалният финансов отчет е изготвен на 8 май 2020 г. и одобрен от Управителния Съвет на 27 май 2020 г.

Николай Генчев
Главен Изпълнителен директор
Председател на УС

Филип Михайлов
Финансов директор

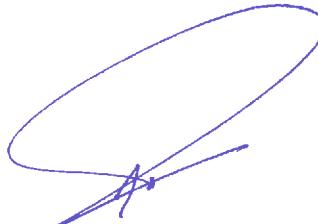
Заверил съгласно одиторски доклад от

Джок Нюан
Прокуррист
ПрайсуърхусКупърс Одит ООД

Боряна Димова
Регистриран одитор
ПрайсуърхусКупърс Одит ООД

Николай Каварджикиев
Изпълнителен директор
Член на УС

Анна Петрова
Главен счетоводител

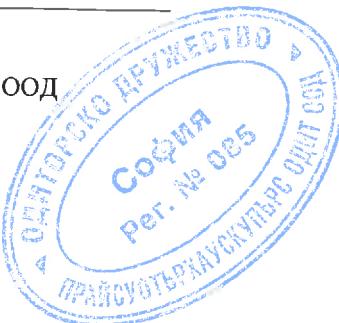

Атанас Петровулос
Прокуррист
Мазарс ООД

Милена Младенова
Регистриран одитор
Мазарс ООД

02 -06- 2020

02 -06- 2020

1. Общи данни за ЗК УНИКА АД

ЗК УНИКА АД е акционерно дружество със седалище бул. Тодор Александров 18, район Възраждане, гр. София, България и е регистрирано в български Търговски регистър с ЕИК 040451865.

УНИКА АД е общо застрахователно дружество, съгласно разпоредбите на българския Кодекс за застраховане и в съответствие с Лиценз № 40 от 14 септември 1998 г., издаден от Националния съвет по застраховане и допълнително решение № 1204-OЗ от 18 декември 2016 г. от Комисията за финансов надзор.

Дружеството е част от международната група УНИКА, една от водещите застрахователни групи в Австрия, Централна и Източна Европа. 99,92% от акциите на компанията се притежават от Уника Интернешънъл АГ

Системата на управление на Дружеството е двустепенна – състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет, като членовете има са представени по-долу:

- Управителният съвет на дружеството е четиричленен и се състои от:
  - Г-н Николай Генчев – изпълнителен директор
  - Г-н Николай Каварджикиев – изпълнителен директор
  - Г-н Димитър Тонев – Изпълнителен директор
- Надзорният съвет на Дружеството е тричленен и се състои от:
  - Г-н Волфганг Киндел
  - Г-н Андреас Кьосл
  - Г-н Тодор Попов

Броят на персонала към 31 декември 2019 г. е 238 души (към 31 декември 2018 г. 213 души).

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни предприятия ЗК УНИКА Живот АД и „Витоша Авто“ ООД, в общ размер на 13,288 хил.lv. Инвестицията в ЗК УНИКА Живот АД е в размер на 13,044 хил.lv. и компанията притежава 99.94% от капитала. Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 хил.lv и притежава 80% от капитала на дружеството.

2. Основа за изготвяне

a) Приложими стандарти

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС).

По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Този финансов отчет е индивидуален. Дружеството съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС), в който инвестициите в дъщерни предприятия са отчетени и оповестени в съответствие с МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“.

Дружеството не е изготвило консолидирания си финансов отчет към датата на изготвяне на настоящия индивидуален финансов отчет за Дружеството и дъщерните му дружества (ЗК „Уника Живот“ АД; Витоша Авто АД), така както се изисква съгласно МСФО 10. Дружеството е приложило интерпретацията, която се съдържа в меморандума, който е издаден от Европейската Комисия – ГД „Вътрешен пазар и услуги“, относно срещата на Счетоводния Регулаторен Комитет (документ ARC/08/2007), който разглежда отношенията между Регулациите на Регламента за приема на МСС и Фирмени Директиви 4 и 7. Европейската Комисия е на мнение, че ако Дружеството избере или е задължено да изготви своите индивидуални финансови отчети съгласно МСФО, приети за прилагане от Европейския съюз, то те може да се изготвят и представят независимо от изготвянето и представянето на консолидираните финансови отчети.

2. Основа за изготвяне (продължение)**a) Приложими стандарти (продължение)**

Настоящите финансови отчети не са консолидирани и са неразделна част от консолидираните финансови отчети, изготвени от Дружеството съгласно изискванията на националното счетоводно законодателство, които ще бъдат издадени не по-късно от 30 септември 2020 г.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството ръководството / Съветът на директорите очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Индивидуалните финансови отчети са одобрени и подписани от името на Управителен Съвет на 27.05.2020 г..

б) Основа за оценка

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на историческата стойност, освен следните активи и пасиви, които са представени по справедлива стойност: инвестиции, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите и инвестиционни имоти.

в) Използване на приблизителни счетоводни оценки и преценки

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с изискванията на МСФО изиска от ръководството да извърши преценки и допускания, които влияят върху прилагането на счетоводните политики и отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са очевидни от други източници.

Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години.

Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансовите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от материална корекция в следващата година са представени в приложение 4 – Счетоводни преценки.

Счетоводните политики се прилагат последователно от Дружеството.

г) Функционална валута и валута на представяне

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

2. Основа за изготвяне (продължение)

г) Функционална валута и валута на представяне (продължение)

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

Към 31 декември 2018 г.

1 Евро	1.95583 лева
1 Щатски доллар	1.74099 лева

Към 31 декември 2018 г.

1 Евро	1.95583 лева
1 Щатски доллар	1.70815 лева

3. Значими счетоводни политики

a) Класификация на договори

Договори, за които Дружеството поема съществен застрахователен рисков от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично неочаквано бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки рисков, който не е финансов. Финансов рисков е рисковът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените индекси: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансия рисков.

Договори, при които прехвърлянето на застрахователен рисков към компанията от застрахованото лице не е съществен, се класифицират като инвестиционни договори.

(i) Премии по общо застраховане

Записани премии по общо застраховане са премиите по договорите за пряко застраховане, съзастраховане, които са склучени през годината, независимо дали премиите се отнасят изцяло или частично към по-късен финансов период. Премиите се оповестяват бруто от платимите комисионни на посредници. Спечелената част от получените премии, включително за неизтеклите застрахователни договори се признава като приход. Същите премии се записват в зависимост от начина на записване на подновените и нови линии бизнес. Премии се записват от датата, на която Дружеството започва да носи рисков, през периода на застрахователното покритие, в зависимост от начина на отразяване на риска. Отстъпните презастрахователни премии се признават за разход в съответствие с получените презастрахователни услуги.

(ii) Застрахователни и други вземания

Вземанията се признават по цена на придобиване като се приспаднат загубите от обезценка. Загубите от обезценка на несъбирами вземания се признават в отчета за всеобхватния доход.

(iii) Отписване на премии

Сторнирани премии по общо застраховане са премиите по договорите за пряко застраховане, съзастраховане и активно презастраховане, за които има нарушение на общите условия неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици склучени през текущата година, намаляват брутния премиен приход на Дружеството. Премиите, сторнирани през текущата година, отразявачи корекция на премиен приход, начислен в предходни години, се отразяват като разход на Дружеството и не намаляват текущия брутен премиен приход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

a) Класификация на договори (продължение)

(iv) Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв се състои от частта от записаните брутни премии, която е пресметната, че ще бъде спечелена през следващата финансова година или по-нататъшни финансово периода.

От базата за изчисление на пренос-премийния резерв (от записаните брутни премии) се изключват разходите за реклами, агентските комисиони, комисионите на брокери и други посредници и аквизиционните разходи, свързани със сключването на застраховките.

Пренос-премийният резерв се изчислява по видове застраховки по метода на точната дата, като се отчита срока на застрахователните договори и вида на застрахователните премии (еднократни или разсрочени).

(v) Резерви за неизтекли рискове

Резерв за неизтекли рискове се изчислява в случаите, при които очакваната стойност на щетите и разходите, които се отнасят до неизтеклия срок на полици в сила към датата на Отчета за финансовото състояние е по-голяма от пренос-премийния резерв на полиците след приспадането на отсрочени аквизиционни разходи.

б) Обезщетения

Обезщетения, възникнали от общо застраховане и резерви за висящи щети

Обезщетения, възникнали по отношение на общо застраховане, включват обезщетения и разходи за обработката им, които са възникнали през финансова година заедно с изменението в резерва за висящи щети.

Резервът за висящи щети включва резерви, които са формирани в резултат на оценката на Дружеството за крайния разход за уреждане на възникналите щети, които не са платени към датата на баланса, независимо дали са обявени или не, и свързаните вътрешни и външни разходи по обработка на щети. Висящите щети се оценяват като се преглеждат индивидуалните щети и се начислява резерв за възникнали, но необявени щети, както и ефектът от вътрешни и външни предвидими събития, като промяна в политиката за обработка на щети, инфлация, правни промени, минал опит и тенденции.

в) Презастраховане

В обичайната дейност, Дружеството цедира риска на презастрахователите с цел да намали нетните загуби, чрез диверсификация на риска си. Презастрахователната дейност не отменя директното задължение на Дружеството към застрахованото лице.

Цедираните премии и възстановените щети се представят в отчета за всеобхватния доход и отчета за финансовото състояние като брутна стойност.

Договори, при които се прехвърля съществен застрахователен риск се осчетоводяват като застрахователни договори. Възстановимите суми по тях се признават в същата година, в която е възникнало съответното обезщетение.

Активите по презастраховане включват салда, които са дължими от презастрахователните компании за цедираните застрахователни задължения. Възстановимите суми от презастрахователите се оценяват по начин, който следва методите за оценка на резерва за висящи или уредени щети, свързани с презастрахованите полици.

Цената на презастраховането, свързано с дългосрочните договори, се осчетоводява през целия период на застрахователната полица, като се използват предположения, които съответстват на предположенията за записване на премиите.

Вземанията по презастрахователните договори се оценяват подобно на резерва за висящи щети и оценката на остатъчните и суборигирани вземания се оповестяват по отделно като активи. Презастрахователните и други възстановими вземания се оценяват по начин подобен на оценката на висящите щети.

3. Значими счетоводни политики (продължение)**b) Презастраховане (продължение)**

Възстановимата стойност на вземанията по презастрахователните договори се оценява за обезценка към всяка балансова дата. Тези активи се обезценяват, ако съществуват обективни доказателства, в резултат на събитие, настъпило след първоначалното му признаване, че Дружеството няма да може да възстанови всичките дължими суми, и че ефектът от събитието върху сумата, която Дружеството следва да получи от презастрахователя, може да бъде надеждно измерен.

2) Аквизиционни разходи

Разходите за комисионни включват начисленi комисионни на агенти, посредници и брокери и разходите за участие в резултата, които се начисляват в полза на застрахованите лица при ниска квота на щетимост.

d) Отсрочени аквизиционни разходи (OAP)

Отсрочените аквизиционни разходи представляват сумата на аквизиционните разходи, приспаднати при изчислението на пренос-премийния резерв. Те се определят като частта от аквизиционните разходи по договорите, действащи към края на съответната година., . Текущите аквизиционни разходи се признават в пълен размер като разход през отчетния период.

e) Операции с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на Отчета за финансовото състояние. Курсовите разлики, произтичащи от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута, се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба.

От 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

ж) Административни разходи

Административните разходи включват разходи за възнаграждение на персонала и разходи за амортизации на сгради, офис оборудване, стопански инвентар, както и други административни разходи.

з) Финансови приходи и финансови разходи

Приходите от инвестиции се признават съгласно принципа на начисляването и се представят нетно от свързаните с тях разходи. Приходите от инвестиции включват приходи от продажби на инвестиционни имоти както и приходи и разходи, свързани с търговия със ценни книжа и приходи от лихви на ценни книжа и депозити. Приходите от дивиденти от капиталови инвестиции се признават в момента на тяхното получаване.

и) Данъчно облагане

Дружеството изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Данък печалба се изчислява на база на облагаемата печалба, получена след преобразуване на финансовия резултат според изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане.

3. Значими счетоводни политики (продължение)**и) Данъчно облагане (продължение)**

Дружеството изчислява данък печалба в съответствие с действащото законодателство. Данък печалба се изчислява на база на облагаемата печалба, получена след преобразуване на финансовия резултат според изискванията на Закона за корпоративно подоходно облагане.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на балансовия метод върху всички временни разлики между балансовата стойност, съгласно счетоводните отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи когато актива се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи печалби, срещу които може да се оползотворят неизползвани данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

й) Имоти, машини, съоръжения и оборудване**(i) Машини, съоръжения и оборудване**

Машините, съоръженията и оборудването се представят по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

В случаите, при които имоти, машини, съоръжения и оборудване съдържат компоненти с различен полезен срок, съответно те се отчитат като индивидуални активи в различните групи на материалните дълготрайни активи. Полезната живот на активите се преразглежда към датата на всеки финансов отчет, и ако е необходимо, се променя съобразно обстоятелствата.

Печалбите и загубите при продажба са определят като разлика между получените постъпления и балансовата стойност на актива. Те се представят като друг оперативен приход в отчета за всеобхватния доход.

Земите и сградите, ползвани от Дружеството, са представени в Отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи, направени за подмяната на част от имоти, машини, съоръжения и оборудване, които са индивидуално счетоводно отразени, включително ремонт, се капитализират в случаите, при които се увеличават бъдещите икономически изгоди от активите. Всички останали разходи се отразяват в отчета за доходите като текущ разход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

й) Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

(iii) Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. Земите не се амортизират. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

■ Сгради	50 години
■ Компютърно оборудване	4 години
■ Оборудване	3 години
■ Транспортни средства	5 години
■ Стопански инвентар	7 години

Няма промяна в годишните амортизационни норми в сравнение с предходната година.

На активите се начислява амортизация от месеца, следващ месеца на придобиване или при активи, придобити по стопански начин от момента, в който активът е завършен и готов за ползване.

к) Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуби от обезценка.

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пренасяне в разход стойността или оценката на дълготрайните активи за времето на очаквания срок на използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

■ Софтуер	2 години
-----------	----------

л) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват по тяхната справедлива стойност, определена от независим лицензиран оценител на годишна база. Първоначалната преоценка, към датата на рекласификация е показана в преоценъчен резерв в капитала съгласно МСС 40. Справедливата стойност отразява действителното състояние на инвестиционния имот в условията на конкурентен пазар в същото населено място и състояние на имота. Всички печалби и загуби в резултат на промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите. Приходът от наеми от инвестиционни имоти се третира както е описано в счетоводната политика (вж. Бележка 3 з).

Когато дълготраен актив се прехвърля в инвестиционен имот вследствие на промяна в неговото ползване разликите, възникващи към датата на трансфера между преносната стойност на актива и справедливата му стойност, се признават директно в капитала. При продажба на актива тази печалба се прехвърля в неразпределени печалби. Загубите се признават в отчета за доходите при възникването им.

м) Инвестиции в дъщерни предприятия

Контрол е властта да се управлява финансата и оперативна политика на дадено предприятие, по начин, позволяващ да се извлечат ползи в резултат на дейността му.

Инвестициите в дъщерни дружества се оценяват по метода на цената на придобиване (себестойността), намалена с разходи за обезценка. Дивидентите получени от дъщерни дружества се представят като друг оперативен приход.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

и) Финансови активи

(i) Класификация

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват инструменти определени за отчитане по справедлива стойност през печалба или загуба от момента на тяхното придобиване. Тези финансови активи включват капиталови и дългови финансови инструменти. Тези финансови активи се управляват и тяхното представяне се оценява на база на справедлива стойност. Ръководството получава вътрешногрупово информация за справедливите стойности на тези активи. Инвестиционната стратегия на Дружеството е да инвестира в дългови и капиталови инструменти и да ги оценява на база на справедливите им стойности.

Кредити и вземания, възникнали при Дружеството, са тези инструменти, издадени от Дружеството посредством осигуряване на парични средства в качеството му и на кредитор, различни от активи държани с цел краткосрочна печалба.

(ii) Признаване

Дружеството отчита финансовите активи за търгуване и активите за продажба от датата на уреждане. От този момент Дружеството отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност. Кредити и вземания, възникнали при Дружеството държани до падеж се признават от датата на уреждане.

(iii) Оценяване

Оценка на справедлива стойност

Справедлива стойност, съгласно МСФО 13, е цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката.

Когато е възможно, Дружеството оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Дружеството установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за дружеството оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представлят пазарните очаквания и измервания за факторите на рисък и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Подробно описание на методите, използвани за оценка на финансовите инструменти, държани за търгуване е направено в бележка 4.

Дружеството отчита печалбите и загубите от последваща оценка на финансовите активи държани за търгуване в отчета за доходи. Печалбите и загубите в резултат на справедливата оценка на инвестиции предназначени за продажба се признават в другия всеобхватен доход на Дружеството.

Инвестициите по справедлива стойност в печалбата и загубата се признават или се отписват от Дружеството на датата на уреждане на сделките.

Ценни книжа, налични за продажба, се отчитат по пазарна цена на балансовата дата като печалбите и загубите се отнасят директно в другия всеобхватен доход. При наличие на фактори за обезценка на финансовите активи за продажба, натрупаните нереализирани загуби се отписват в Отчета за доходите като обезценка.

За целите на последващата оценка на капиталовите инвестиции, след първоначалното им признаване, те се класифицират като финансови активи на разположение за продажба. В случай, че справедливата стойност на тези инвестиции не може да се определи с голяма точност и надеждност, тези активи се представят в отчетите по цена на придобиване.

Всички приходи от търговия и преоценка на ценни книжа, както и приходи от лихви, са отчитани като финансови приходи и финансови разходи в отчета за доходите.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

o) Търговски и други вземания

Вземанията се отчитат по цена на придобиване, намалени с разходи за обезценка. Разходите за обезценка на несъбирами вземания се признават в отчета за доходите.

Дружеството признава правото на регрес, а именно да възстанови извършено от него застрахователно плащане от застрахования или от трето лице, което е частично или изцяло е отговорно за вредата.

p) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват пари в каса, парични средства по разплащателни сметки в банки и депозити с мaturитет до три месеца или по-малко към датата на придобиване.

q) Обезценка

Балансовата стойност на финансовите активите на Дружеството се преглежда към всяка балансова дата, за да се прецени дали съществуват индикации за обезценка. Един финансов актив се счита за обезценен в случай, че има обективни доказателства, че едно или повече събития са имали негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от този актив. Вземанията от застрахован /застраховачи/ лица, признавани на база на записаните премии съгласно т.3 а (i) от счетоводната политика по-горе подлежат на проверка за обезценка. В случаите, в които балансовата им стойност е по-голяма от очакваната им възстановима стойност към момента на проверката, застрахователят ги оценява по възстановимата им стойност и признава загуба от обезценка. Балансовата сума на актива се редуцира до нейната възстановима стойност. Размерът на загубата е разликата между балансовата стойност на актива и очакваните бъдещи парични потоци. Вземанията по регреси се признават на възстановима стойност. Към всяка отчетна дата се прави оценка на събирамостта по регреси на база историческа събирамост. Полученият коефициент се прилага върху предявените регреси към отчетната дата. Разликата в балансовата стойност на вземанията съответно се признава като приход или разход от регреси.

q) Провизии

Провизията се признава в Отчета за финансовото състояние, когато Дружеството има право или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно, че за погасяването му ще е необходим изходящ паричен поток. Ако ефектът е съществен, провизиите се определят чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци с дисконтов процент преди данъчно облагане, който отразява текущата пазарна оценка за стойността на парите във времето и специфичните рискове за съответния пасив.

t) Търговски и други задължения

Търговските и други задължения се отчитат по цена на придобиване.

Задълженията по застрахователни договори се формират в резултат на политиката за признаване на премии, застрахователи резерви и презастраховане.

y) Доходи на персонала

(i) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружеството плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в печалби и загуби текущо.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

y) Доходи на персонала (продължение)

(ii) Планове с дефинирани доходи

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изгoten от актоер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

(iii) Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(iv) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалния отчетен период.

ф) Обезценка на нефинансови активи

Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, в подкрепа на това, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на актива надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-висока от справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата, и стойността в употреба. За целите на преценката за обезценка, активите се групират на възможно най-ниското ниво, за което има отделни разграничими парични потоци (единици, генериращи парични потоци). Нефинансовите активи, които са били обезценени, се преразглеждат за възможно възстановяване на обезценката на всяка отчетна дата.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

x) Приложими стандарти

Нови и изменени стандарти приети от Дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за своя годишен отчетен период, започващ на 1 януари 2019 г.:

- **КРМСФО 23 „Несигурност при третирането на данъци върху доходите“** (издаден на 7 юни 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – Изменения на МСС 28** (издадени на 12 октомври 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2015-2017 г., изменения в МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23** (издадени на 12 декември 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **Изменение, съкращаване или уреждане на плана – Изменения на МСС 19** (издаден на 7 февруари 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)
- **МСФО 16 „Лизинг“** (издаден на 13 януари 2016 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)

Дружеството промени счетоводната си политика след приемането на МСФО 16.

Дружеството реши да приложи опростен преходен подход от 1 януари 2019 г. без да преизчислява сравнителните данни за предходния период. Всички активи с право на ползване са оценени по стойността на пасива по лизинга, коригиран с размера на всички предплатени или начислены плащания, свързани с него, признати в баланса към 1 януари 2019 г. Това означава, че данните за 2018 г. и 2019 г. не са съпоставими, тъй като са изгответи въз основа на различни счетоводни политики, описани в приложението. Приемането на МСФО 16 не оказа ефект върху собствения капитал (неразпределена печалба) към 1 януари 2019 г.

Към 1 януари 2019 г., Дружеството признава активи с право на ползване в размер на 2,409 хил. лева и пасив по лизинг в размер на 2,409 хил. лева (след корекции за авансови и начислены плащания, признати към 31 декември 2018 г.). Ефектите от първоначалното прилагане на МСФО 16 са представени в приложение. Дейността на Дружеството като наемодател не е значителна и не се очаква значително въздействие върху финансовите отчети.

Всички останали промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущите или бъдещите периоди.

Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2019 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9 Финансови инструменти определя изискванията за признаване и оценяване на финансови активи, финансови задължения и някои договори за покупка или продажба на нефинансови активи. Този стандарт заменя МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

x) Приложими стандарти (продължение)

Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

(i) Класификация – финансови активи

МСФО 9 съдържа нов подход за класификация и оценяване на финансови активи, който отразява бизнес модела, по който се управляват активите и характеристиките на техните парични потоци.

МСФО 9 включва три основни категории за класификация на финансовите активи: измервани по амортизируема стойност, чрез справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД) и чрез справедлива стойност в печалба или загуба (ССПЗ). Стандартът елиминира съществуващите в МСС 39 категории държани до падеж, кредити и вземания, и на разположение за продажба.

Съгласно МСФО 9, деривативи, внедрени в договори, където приемният актив е финансова актив в обхвата на стандарта, никога не се разделят. Вместо това, хибридният финанс инструмент като цяло се оценява за класификация.

Въз основа на своята оценка, Дружеството не смята, че новите изисквания за класификация биха имали съществено влияние върху счетоводното отчитане на притежаваните от Дружеството финансова инвестиции.

(ii) Обезценка - Финансови активи и активи по договор

МСФО 9 замества модела „възникнали загуби“ в МСС 39 с проспективно ориентирания модел на „очаквана кредитна загуба“ (ОКЗ). Това ще изиска значителна субективна преценка, за това как промените в икономическите фактори влияят на ОКЗ, които ще бъдат определени на базата на анализиране на вероятностите за тяхното настъпване. Новият модел на обезценка ще се прилага за финансова активи, отчитани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и активи по договори.

Съгласно МСФО 9, загубите от обезценката ще се оценяват на база на едно от следните основания:

- Очаквана кредитна загуба в следващите 12 месеца. Това са загуби, които произтичат от възможни събития на неизпълнение в рамките на 12 месеца след датата на отчета; и
- Очаквана кредитна загуба за целия живот на финансния актив. Това са загуби, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очакваната продължителност на живота на финансова инструмент.

Измерването на очакваната кредитна загуба за целия живот на финансния актив се прилага, ако кредитният риск се е увеличил значително от датата на първоначалното признаване на актива, а 12-месечна Очаквана кредитна загуба се прилага, ако не са настъпили горните обстоятелства. Дружеството може да определи, че кредитният риск на финансния актив не се е увеличил значително, ако активът има сравнително нисък кредитен риск към датата на отчета.

Дружеството възнамерява да се възползва от т. нар. „метод на отлагане“ за прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти до 2022 г., до влизането в сила на МСФО 17 Застрахователни договори в качеството си на дружество, предлагащо предимно застрахователни договори. До момента Дружеството не е прилагало МСФО 9 и неговите задължения по застрахователни договори (застрахователни договори и застраховачни договори, свързани с инвестиционен фонд) представляват съществена част или 98% от общия размер на пасивите на Дружеството. В допълнение на това, Дружеството няма съществени сделки, които не са свързани със застраховането.

Дружеството, като застраховател, отлага прилагането на стандарта и затова не се очаква значителен ефект върху настоящия финансия отчет.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

x) Приложими стандарти (продължение)

Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството (продължение)

МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2022 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;
- изрична корекция за рисък, и
- надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход.

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г.

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- замъгъването на съществената информация с несъществена има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансата информация, от която се нуждаят.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но все още не са приети от ЕС и не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- **МСФО 14 "Отсрочени тарифни разлики"** (издаден на 30 януари 2014 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016 г.)
- **Продажба или влагане на активи между инвеститор и неговото асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28** (издадени на 11 септември 2014 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след дата, определена от CMCC)
- **Определение за бизнес – Изменения на МСФО 3** (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети : класификация на пасивите като текущи или нетекущи** (издадени на 23 януари 2020 г.)
- **Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане** (в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС)
- **Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти** (издадена на 26 септември 2019 г.), (в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приета от ЕС)

3. Значими счетоводни политики (продължение)

и) Промяна в счетоводната политика

Дружеството е приело МСФО 16 Лизинг от 1 януари 2019 г., което води до промени в счетоводните политики, и не е довело до корекции на сумите, признати във финансовите отчети поради позоваване на преходното облекчение в стандарта МСФО 16 е издаден през януари 2016 г. Той води до признаването на почти всички договори за лизинг на баланса от страна на лизингополучателите, тъй като се премахва разграничението между оперативен и финанс лизинг. Съгласно новия стандарт се признава актив (правото да се използва наетият обект) и финансов пасив – финансово задължение по лизингови вноски. Единствените изключения са краткосрочните лизинги и такива с ниска стойност. В съответствие с преходните разпоредби на МСФО 16, новите правила са приети със задна дата кумулативния ефект от първоначалното прилагане на новия стандарт, признат на 1 януари 2019 г. Съпоставима информация за 2018 г. не е коригирана.

Ефектът от приемането на МСФО 16 върху финансовите отчети на Дружеството

При приемането на МСФО 16, Дружеството признава задължения за лизинг във връзка с лизинги, които през предходни периоди са били класифицирани като „оперативен лизинг“, съобразно изискванията на МСС 17 Лизинги. Тези задължения са оценени по настоящата стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтирани към 1 януари 2019 г., използвайки лихвения процент за финансиране, специфичен за Дружеството. Среднопретегленият диференциален лихвен процент, приложен за лизингови задължения към 1 януари 2019 г., е 1,3187 %.

	1 януари 2019	BGN'000
Поети ангажименти по оперативен лизинг към 31 декември 2018 г.	2,259	
Дисконтирани със специфичния за Дружеството лихвен процент 1,3187 %	(150)	
 Пасив по лизинг, признат към 1 януари 2019 г.	 2,409	
От които:		
Текущ пасив по лизинг	391	
Нетекущ пасив по лизинг	2,018	

Активите с право на ползване се оценяват по стойността, равна на пасива по лизинга, коригиран с размера на всички предплатени или начислени лизингови плащания, свързани с този лизинг, признати в баланса към 31 декември 2018 г. Няма обременяващи лизингови договори, които биха изисквали корекция на активите с право на ползване към датата на първоначалното прилагане.

Първоначалната стойност на активите с право на ползване се определя, както следва:

	1 януари 2019	BGN'000
Пасив по лизинг признат към 1 януари 2019 г. по МСФО 16	2,409	
Активи с право на ползване към 1 януари 2019 г.	2,409	

Първоначалното прилагане на МСФО 16 засяга следните балансови статии към 1 януари 2019 г.:

- Право на ползване на активите – увеличение 2,409 хил. лв.
- Пасиви по лизинг – увеличение с 2,409 хил. лв.
- Няма ефект върху неразпределената печалба към 1 януари 2019 г.

Детайлна информация за финансовия ефект от прилагането на МСФО 16 върху отчета за печалбата или загубата и отчета за паричните потоци за 2019 г. е представена в приложение 31 към настоящия финансов отчет.

Приложени практически облекчения:

При прилагането на МСФО 16 за първи път Дружеството е използвало следните практически облекчения, разрешени от стандарта:

- Дружеството прилага един дисконтов процент за портфейл от лизингови договори със сходни характеристики;
- Дружеството е разчитало на предходно направена оценка дали лизинговите договори са обременяващи, съгласно МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, непосредствено преди датата на първоначалното прилагане;

3. Значими счетоводни политики (продължение)

ц) Промяна в счетоводната политика (продължение)

- Дружеството отчита договори по оперативен лизинг с остатъчен срок по-къс от 12 месеца към 1 януари 2019 г. като краткосрочни лизингови договори; Дружеството изключва първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване към датата на първоначалното прилагане;
- Дружеството е използвало последваща оценка при определянето на срока на лизинговия договор, в който съдържа опции за удължаване или прекратяване.

Счетоводни политики прилагани от 1 януари 2019 г. от Дружеството като лизингополучател

До 2018 г. лизинговите плащанията по договори за оперативен лизинг (нетно от вземания по получени стимули от наемодателя) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход на база линейния метод за срока на лизинговия договор.

От 1 януари 2019 г. лизинговите договори се признават като актив с право на ползване и съответно пасив по лизинга на датата, на която лизинговият актив е на разположение за използване от Дружеството. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата през периода на лизинга, така че да се получи постоянна периодична лихва върху остатъка от задължението за всеки период. Активът с правото на ползване се амортизира за по-краткия от полезния живот на актива и срока на лизинга по линейния метод.

Активите и пасивите, възникващи от договор за лизинг, се оценяват първоначално на база на настоящата стойност. Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксираны плащания, нетно от вземания по получени стимули;
- променливи лизингови плащания, които се определят въз основа на индекс или процент;
- суми, които се очаква да бъдат платими от лизингополучателя под формата на гаранции за остатъчна стойност;
- цената за упражняване на правото за закупуване, ако лизингополучателят е сигурен в разумна степен, че тази опция ще бъде упражнена, и
- плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако лизинговият срок отразява възможността лизингополучателят да упражни тази опция.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Дружеството. Това е процентът, който Дружеството би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда.

Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксираны по същество лизингови плащания.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Дружеството. Това е процентът, който Дружеството би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксираны по същество лизингови плащания.

Срокът на лизинговия договор е неотменимият период, за който лизингополучателят има правото да използва основния актив; периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване или прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

и) Промяна в счетоводната политика (продължение)

Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цената на придобиване, включваща:

- стойността на първоначалната оценка на пасива по лизинг;
- лизинговите плащания, извършени преди или на датата на възникване на лизинга, намалени с получени стимули по лизинга;
- всички първоначални директни разходи, свързани с лизинга, и
- разходи за възстановяване, свързани с лизинга.

Впоследствие активите, с право на ползване, се оценяват по цена на придобиване минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и се коригират спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, дължаща се на преоценка или изменение на лизинговия договор. Активите, с право на ползване, се амортизират по линеен метод за по-краткия срок от полезния живот на актива или срока на лизинговия договор. Амортизационните норми на активите с право на ползване са:

- право на ползване на офис сгради – 5 години

Плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност, се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в отчета за всеобхватния доход. Дружеството разглежда възможността за освобождаване от признаване по отношение на лизинг на активи с ниска стойност за всеки лизингов договор поотделно. Когато активът е придобит чрез договор за преотдаване, е признат актив с право на ползване и пасив по лизинга. За всички останали лизинги на активи с ниска стойност, лизингополучателят признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Краткосрочните лизинги са със срок за не повече от 12 месеца. Активите с ниска стойност включват ИТ оборудване и малки офис мебели.

Счетоводна политика прилагана до 31 декември 2018 г.

Лизинговият договор се класифицира като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Плащанията по оперативен лизинг (нетно от вземания по получени стимули от наемодателя) се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в отчета за всеобхватния доход.

Лизинговата дейност на Дружеството

Дружеството наема различни недвижими имоти (търговски магазини, офис сгради). Договорите за лизинг се сключват на индивидуална основа и съдържат широк спектър от различни условия (вкл. прекратяване и подновяване на правата на ползване). Договорите за лизинг нямат ковенанти, но лизинговите активи не могат да се използват като обезпечение на заеми.

Опции за удължаване и прекратяване

В редица договори за лизинг на Дружеството са включени опции за удължаване и прекратяване. Те се използват за осигуряване на максимална оперативна гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в дейността на Дружеството. За значими счетоводни приблизителни оценки и преценки при определяне на срока на лизинга, моля вижте приложение 4.

4. Счетоводни преценки

Оценка на несигурността във връзка с техническите резерви

Преценките на Дружеството за отчетените и неотчетените загуби и определянето на застрахователните резерви и възстановимата стойност на дела на презастрахователя се преглеждат и обновяват постоянно, като корекциите от този преглед се отразяват в отчета за всеобхватния доход на Дружеството. Процесът се основава на основното допускане, че миналият опит, коригиран с ефекта от текущите обстоятелства и трендове е подходяща основа за предвиждане на ефекта от бъдещите събития.

Процесът за определяне на допусканията е предназначен за изчисляване на неутралните приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация, които се използват за допусканията са вътрешно изгответи като се използват задълбочени проучвания, които се провеждат годишно. Допусканията се проверяват, за да се постигне съответствие с наблюдаваните пазарни цени или друга публикувана информация. За допусканията се използва най-вече информацията от текущите трендове и в случаите, при които има недостатъчна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на щетите се правят по-предпазливи допускания.

Характерът на бизнеса затруднява определянето със сигурност на вероятния изход от определена щета и цялостния размер на предявените щети. Всяка предявена претенция се преглежда по отношение на обстоятелствата по обезщетенията, наличната информация от специалистите по ликвидация и исторически доказателства за размера на подобни щети.

Оценките на щетите се преглеждат редовно и се актуализират при наличие на нова информация. Резервите се начисляват на база на наличната текуща информация. Окончателният размер на задълженията, обаче, може да се различава в резултат на последващи събития и наличие на катастрофични събития. Влиянието на множество от обстоятелствата за определяне на окончателните разходи за уреждането на щетите е трудно предсказуемо.

Трудностите при определяне на резервите се различават при различните класове бизнес в зависимост от застрахователните договори, комплексността, обема и значимостта на обезщетенията, определянето на датата на възникване на щетите и интервалите между датата на възникване и датата на рапортуване.

Резервът по чл. 119, ал. 2, т. 2 от действащия към 31.12.2019 г. КЗ, в частта за предявени, но неизплатени претенции, се определя по метода „щета по щета“. При определяне на резерва в частта за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2019 г. е приложен Верижно-стълбов метод (Chain Ladder).

Извършени са отделни изчисления на база акумулирани стойности на изплатените и на база акумулирани стойности на предявените претенции, както и отделни изчисления за претенции във връзка с имуществени вреди и за претенции във връзка с неимуществени вреди. Предвид спецификите на портфейла и процеса на завеждане и уреждане на претенции в дружеството, и с оглед законовите изисквания, за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2019 г. е избрана методология, при която се прилага верижно-стълбовият метод.

Резервът по чл. 119, ал. 2, т. 3 от КЗ към 31.12.2019 г. е определен по метода на точната дата, като от базата му за изчисление са приспаднати фактическите аквизиционни разходи, съгласно изискванията на чл. 84, ал. 2 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г.

4. Счетоводни преценки (продължение)

Процес за определяне на основните допускания

Основният метод или комбинацията от методи, които се използват, се различават по годината на възникване на застрахователното обезщетение, класа бизнес и наблюдаваното историческо развитие на щетимостта.

Размерът на резерва за възнициали, но необявени претенции е първоначално изчислен брутно и след това се прави отделна калкулация за оценката на дела на презастрахователите в резерва. Към 31.12.2019 г. резервът за възнициали, но необявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е изчислен съгласно изискванията на чл. 92, ал. 1 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. Използваният метод за изчисление, обосновката за избора му, статистическата информация, въз основа на която са направени изчисленията, както и обосновката на приложените експертни допускания и преценки подробно се описват в мотивирано искане, което се представя в КФН на основание чл. 92, ал. 1 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г.

Дружеството покрива застрахователните рискове с основен квотен презастрахователен договор за основните бизнес линии и допълнителни експрес лос застрахователни договори за големите щети и катастрофични рискове, което осигурява сигурна защита за застрахователя при възникване на голям брой малки щети както и единични големи искове. Методът, използван от Дружеството за изчисляване на резерва, се базира на исторически данни, брутен очакван размер на резерва за възнициали, но необявени щети и данни за презастрахователната програма.

Справедлива стойност

Определяне на справедливи стойности

Дружеството определя справедлива стойност, използвайки следната юерархия, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви;
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които могат да се намерят за актива или пасива, или директно (т.е. като цени) или индиректно (т.е. получени от цени);
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на налична пазарна информация (неналични входящи данни).

Таблицата по-долу представя анализ на финансовите инвестиции към 31.12.2019 г., отчетени по справедлива стойност, според използваните оценъчни методи:

	Ниво 1 Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2 Оценъчни техники – с помощта на пазарни данни	Общо
ДЦК, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	32,343	-	32,343
Корпоративни облигации, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	22,936	-	22,936
Дялове във взаимни фондове, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,916	-	8,916
Общо финансови инвестиции	64,195	-	64,195

Към 31.12.2019 г. няма разлика между справедливата стойност на финансовите активи и тяхната балансова стойност. През 2019 година не е имало трансфери на финансови инструменти между нивата от юерархията на справедливите стойности представени по-горе.

4. Счетоводни преценки (продължение)

Справедлива стойност (продължение)

	Ниво 1 Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2 Оценъчни техники – с помощта на пазарни данни	Общо
ДЦК, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	29,877	-	29,877
Корпоративни облигации, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	20,722	-	20,722
Дялове във взаимни фондове, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	5,672	-	5,672
Общо финансови инвестиции	56,271	-	56,271

5. Управление на застрахователния рисков

a) Цели и политики за управление на застрахователния рисков

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството, е да поема риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани с недвижимо имущество, задължение, живот, злополуки със здравето, финансови или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Дружеството е изложено на несигурност, свързана с времето и размера на щетите по договора. Дружеството също така е изложено на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности.

Дружеството управлява застрахователния си рисков чрез ограничения на застрахователните лимити, процедури за одобряване на транзакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методи за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите въпроси.

Дружеството използва няколко метода за оценка и контрол на застрахователните рискове както за индивидуалните видове застраховани рискове, така и за общите рискове.

Теорията на вероятността се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни полци. Основният рисков се състои в това, честотата и размера на щетите да бъдат по-големи от очакваните.

Застрахователните събития са произволни по своята природа и действителният брой и мащаб на събитията през всяка една година може да варира от очакваните, изчислени чрез обичайните статистически техники.

b) Стратегия по сключване на полциите

Подписваческата стратегия на Дружеството има за цел постигането на разнообразие, за да се осигури балансиран портфейл. Тя се основава на голям портфейл от сходни рискове няколко години подред. Очаква се това да намали променливостта на резултата.

Подписваческата стратегия е представена в годишния бизнес-план, който включва подписваческите линии бизнес, географските области, в които бизнесът трябва да бъде подписан и отрасловите сектори, в които Дружеството сключва застраховки. Тази стратегия се прилага от отделните лица- подписвачи посредством подробни инструкции за подписваческата дейност, включващи лимити, които всеки подписвач трябва да спазва според размера на бизнеса, класа бизнес, територията и отрасъла, за да постигне подходящо ниво на риска в рамките на портфейла. Всички договори, по общо застраховане са годишни и подписвачите имат правото да откажат подновяване или да променят условията на договора при подновяването му.

5. Управление на застрахователния рискове. (продължение)**в) Презастрахователна стратегия**

Дружеството презастрахова голяма част от рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Дружеството е сключило квотен презастрахователен договор за основните бизнес линии и непропорционални презастрахователни договори за големите отговорности и катастрофични рискове, за да намали нетната си експозиция. Освен това, на подписвачите е разрешено да сключват договори за факултативно презастраховане при определени специфични обстоятелства. Всички договори за факултативно презастраховане са предмет на предварително одобрение и общата сума за факултативно презастраховане се наблюдава на месечна база.

Пасивното презастраховане съдържа кредитен рискове и активите по презастраховане се осчетоводяват като се изваждат разходите за обезценки в резултат на случаи на неплатежоспособност и несъбирами суми. Дружеството презастрахова в свързани дружества на групата като по този начин е свело до минимум кредитния рискове и риска от неплатежоспособност на презастрахователя.

г) Условия на застрахователните договори

Условията на застрахователните договори, които имат материален ефект върху сумата, времето и несигурността от бъдещи парични потоци, произтичащи от застрахователните договори са изложени по-долу. Оценката за основните продукти на Дружеството и методите на управление на свързаните със застрахователните продукти рискове са представени както следва:

(i) Общи застрахователни договори – Гражданска отговорност

Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа. Принадлежността на ЗК УНИКА АД към УНИКА Интернейшънъл осигурява на застрахованите лица компетентна и своевременна помощ и при настъпване на застрахователно събитие в чужбина.

Условията и изискванията по застраховките, сроковете за регистрация и ликвидация на щетите са изцяло съобразени със законовите изисквания.

Щетите с по-дълги времеви интервали в оповестяването водят до по-голям вътрешно присъщ рискове. Това важи с особена сила за предявяните щети с по-дълъг срок на изискуемост, особено там където съдебните органи са взели решение покритието да се простира върху няколко години, т.е. включва няколко отговорни лица (и техните застрахователи и презастрахователи) и многообразни полици (като по този начин увеличават включените възможни суми и комплексност).

Щети с по-дълги срокове на изискуемост също повишават потенциалния дълъг времеви интервал на признаване, т.е. интервала между подписането на вид полица на един конкретен пазар и признаването, че такива полици имат латентна експозиция за обезщетения.

Управление на рисковете

Ключовите рискове, свързани с този продукт, са риска от записване, конкурентния рискове и риска от щети (включващ променливото възникване на рискови щети). Дружеството е изложено също така на риска от нелоялни действия от страна на държателите на полици.

Застрахователният рискове се управлява предимно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтинговане и презастраховане. Дружеството следователно наблюдава и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която развива своята дейност.

5. Управление на застрахователния рисков (продължение)

г) Условия на застрахователните договори (продължение)

(ii) Общи застрахователни договори – Каско

Дружеството подписва застрахователни договори по застраховка Каско на моторни превозни средства. Тази застраховка покрива щети, причинени на МПС вследствие на настъпили пътнотранспортни произшествия, природни бедствия или злоумишлени действия на трети лица, както и кражба.

Резултатът от дейността по застраховката отчита общите начислени премии, от които се приспадат сумите, изплащани от Дружеството за покриването на възникналите щети и разходи.

Събитията, в резултат на които възникват щети по автомобилите, обикновено настъпват внезапно (като ПТП, природни бедствия, злоумишлени действия, кражба и пр.) и причината се определя бързо и лесно. Щетите се оповестяват сравнително бързо и могат да бъдат уредени без забавяне. В този смисъл, бизнесът по Каско застраховките се класифицира като „късо-опашат”, което означава, че влошаването на възвръщаемостта от инвестициите ще бъде от несъществено значение. Това контрастира с „дълго-опашатите” класове, каквито са застраховките на отговорности (ГО на автомобилистите, Обща гражданска отговорност), при които периодът на предявяване и финално уреждане на претенциите е по-дълъг.

Ключовите рискове, свързани с този продукт, са риска от подписане, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска под влияние на способностите на водача и на другите участници в движението). Дружеството ще бъде изложено на риска от некоректни действия от страна на държателите на полици.

Рискът от подписане е Дружеството да не начислява премии, съответни на различните автомобили, които застрахова. Рискът по дадена полizza ще варира според много фактори като: марка на автомобила, къде се управлява автомобила, стаж на водача и пр. За застраховка каско на МПС се очаква да има голям брой застраховани обекти със сходни рискови профили и голям на брой претенции с малки по сума плащания. Изчисляването на премия, съизмерима с риска за тези полици, ще бъде субективно и следователно рисково.

Дружеството е изложено на риск, застрахованият да прави неверни или невалидни искове или да изопачава сумата, изискуема след претърпяване на загуба. Това до голяма степен обяснява защо икономическите условия са свързани с това колко е печеливш портфейла от каско на автомобилите.

Застрахователният рискове се управлява основно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтинговане и презастраховане. Дружеството следователно следи и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която извършва своята дейност.

(iii) Общи застрахователни договори –Имущество

Дружеството подписва застрахователни договори върху имуществото. Застраховка на недвижим имот застрахова държателя на полицата срещу загуба или повреда на тяхното собствено имущество и вредите, причинени от прекъсване в бизнеса, произтичащо от тази повреда.

Възвръщаемостта на капитала при този продукт произтича от общите премии, начислявани на държателите на полици минус сумите, заплащани за покриването на щети и разходи, начислени от Дружеството.

Събитието, което предизвиква обезщетение за повреда на сгради обикновено възниква внезапно (като за пожар и обир с взлом) и причината се определя лесно. Щетата в този случай ще бъде оповестена бързо и може да се уреди без забавяне. Бизнесът с недвижимо имущество следователно се класифицира като „късо-опашат”, което означава, че влошаването на разходите и възвръщаемостта на инвестициите ще бъде от несъществено значение. Това контрастира с „дълго-опашатите” класове, където отнема повече време да се определи окончателния разход за щетата и това прави разходите и възвръщаемостта на инвестициите значително по-съществени.

Ключовите рискове свързани с този продукт са риска от подписане, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска от природни бедствия). Дружеството е изложено на риска от нечестни действия от страна на държателите на полици.

5. Управление на застрахователния рискове (продължение)
- г) Условия на застрахователните договори (продължение)
- (iii) Общи застрахователни договори –Имущество (продължение)

Рискът от подписване е Дружеството да не начислява премии, съответни на различните имоти, които застрахова. Рискът по дадена полizza ще варира според много фактори като: местоположение, мерки за сигурност, срок на владение на имуществото и пр. За застраховка на домашно имущество се очаква да има голям брой застраховани обекти със сходни рискови профили. Това, обаче, не важи за търговски дейности. Много предложения за застраховане на търговски обекти се състоят от уникална комбинация от местоположение, вид бизнес и мерки за сигурност. Изчисляването на премия, съзмерима с риска за тези полизи, ще бъде субективно и следователно рисково.

Класовете имоти са изложени на риска, застрахованият да прави неверни или невалидни искове или да изопачава сумата, изискуема след претърпяване на загуба. Това до голяма степен обяснява защо икономическите условия са свързани с това колко е печеливш портфейла от имущество.

Застрахователният рискове се управлява основно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтингование и презастраховане. Дружеството следователно следи и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която извършва своята дейност.

(д) Концентрации на застрахователни рискове

Имуществото е обект на множество рискове, включително кражба, пожар, бизнес прекъсване и лоши метеорологични условия.

Обезщетенията при проявление на явления като бури, наводнения, пожари, експлозии, и повишаващото равнище на престъпността възникват в регионален мащаб, което означава, че Дружеството управлява разпределението на географския си рискове много внимателно.

В случай на земетресение, Дружеството очаква портфейла от недвижими имоти да включва високи искове за структурни щети на недвижими имоти и големи искове поради смущения в бизнеса, докато транспортните връзки не функционират и имуществото не е оперативно, поради ремонт.

Дружеството приема общата рискова експозиция, която е готово да поеме в определени територии за редица събития като природни бедствия и загуби от терористични актове. Текущата агрегирана позиция се контролира по време на подписването на даден рискове и се изготвят месечни отчети, които показват ключовите концентрации, на които Дружеството е изложено. Дружеството използва определен брой инструменти за моделиране, за да контролира концентрацията и да симулира загуби от катастрофи, за да измери ефективността на презастрахователните програми и нетното рисково експозиране на Дружеството. Провеждат се няколко стрес теста и сценарийни тестове чрез използването на тези модели през годината.

Най-голямата вероятност за значителни загуби на Дружеството произтичат от катастрофични събития като наводнения, повреди, щети от бури или земетресения. Дружеството контролира рискове чрез сключване на презастрахователни договори по тези линии бизнес.

Становището на ръководството по отношение концентрацията на рискове е, че са положени усилия за относително равномерно териториално разпределение на застрахованите имущества. Извършва се системно оценка на рискове от страна на рисков менеджъра в управление “Общо застраховане” и се наблюдава акумулацията на застрахователни суми както по групи клиенти, така и по региони. Ръководството счита, че към 31.12.2019 г. няма съществени концентрации на застрахователен рискове в портфейла на Дружеството

5. Управление на застрахователния риск. (продължение)

e) Презастрахователен риск

Дружеството цедира застрахователния риск за да ограничи експозицията към загуби при подписваческа дейност при различни договори, които покриват индивидуален риск, групови рискове или определени линии бизнеси по съзастраховане, които са подновявани на годишна база. Тези договори за презастраховане разпределят риска и минимизират ефекта от загубите. Сумата на всеки задържан риск зависи от оценката на специфичния риск на Дружеството, който при определени обстоятелства достига до лимити, базирани на характеристиките на покритието.

При условията на презастрахователните договори, презастрахователят се съгласява да възстанови цедираната сума в случай, че обезщетението е платено. Дружеството, обаче, запазва отговорност към държателите на полици по отношение на цедираната застраховка, ако презастрахователят не успее да изпълни задълженията, които поема.

При общо застраховане преобладаващото използване на презастраховане има за цел да управлява експозиции на свързани с времето събития, природни събития, събития, включващи много жертви, катастрофични пожари и отговорности (гражданска отговорност и каско).

При избора на презастраховател Дружеството взема предвид относителната сигурност. Сигурността на презастрахователя се оценява на база обществения рейтинг и от проведени вътрешни проучвания.

ж) Процес на уреждане на щети

Таблицата за развитие на щетимостта, представена по-долу, се оповестява с цел определяне на оценка на резерва за предявени, но неизплатени претенции, включени във финансовите отчети в контекст, което позволява сравнение на развитието на резерва за неизплатените претенции с отчетените резерви през предходните периоди. Оценката се повишава или понижава, когато претенциите се изплащат и е налице повече информация за честотата и размера на неизплатените претенции. В долната част на таблицата е представено равнение на резервите за неизплатени претенции, включени в Отчета за финансовото състояние и оценката на общите искове.

Година на събитие Do	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	Общо
В края на годината на възникване на щетата	263,358	31,491	49,266	40,218	32,405	24,670	22,974	27,973	723,507
1 година по-късно	367,610	37,646	53,141	42,219	38,414	28,664	28,399		
2 години по-късно	394,786	45,013	56,071	46,649,	39,044	29,350			
3 години по-късно	413,465	46,390	55,158	44,498	39,556				
4 години по-късно	426,992	47,152	54,296	44,382					
5 години по-късно	436,425	47,449	55,877						
6 години по-късно	440,333	46,325							
7 и повече години по-късно	451,645								
Текуща оценка	451,645	46,325	55,877	44,382	39,556	29,350	28,399	27,973	723,507
Кумулативни плащания	447,412	44,123	52,164	42,453	31,110	23,675	21,133	10,620	672,690
Резерв за висящия плащания	4,233	2,202	3,713	1,929	,8,446	5,675	7,266	17,353	50,817
Общо резерв за висящи плащания									50,817

5. Управление на застрахователния рисков (продължение)

3) Застрахователни резерви

Анализ на чувствителността

Основните фактори, от които зависи печалбата на една застрахователна компания са квотата на щетимост, квотата на разходите и доходът от инвестиции.

Симулация към 31.12.2019 г.	Печалба след данъчно облагане	Собствен капитал и подчинени пасиви	Изискан капитал
Текуща капиталова позиция	3,372	25,677	7,400
Увеличение на щетимостта (катастрофично събитие)	(978)	24,644	7,400
Увеличение на квота на разходите (+1.0%)	(316)	25,306	7,400

В горната таблица на реда за текуща капиталова позиция са показани текущите стойности на печалба/ загуба, собствен капитал и изискан капитал на ЗК УНИКА АД към 31.12.2019 г.

Направена е симулация на резултатите, като последователно са променени основните фактори:

1. Направена е симулация за възникване на второ катастрофично събитие (кумулативната стойност на възникналите щети от едно застрахователно събитие трябва да надвишава един милион евро). Съгласно презастрахователния договор за покритието на катастрофични събития, самозадържането на компанията е в размер на един милион евро, но след прилагане на квотните договори по съответните линии бизнес, това би намалило загубата до 500 хиляди евро, т.е. това би влошило резултата с 978 хил. лева. Общийят размер на ефекта както върху финансовия резултат на компанията, така и върху собствения капитал, би бил 978 хил. лева, вследствие на което размерът на собствения капитал ще се промени до 24,644 хил. лева.

2. При симулирано увеличение на нетната квота на разходите с 1,0 процентен пункт се получава намаляване на резултата и собственият капитал ще намалее до 25,306 хил. лева

В заключение може да се каже, че резултатите от направените сценарии показват добро ниво на капитализация на дружеството

Тест за адекватност на резервите

Застрахователните резерви, свързани с общо застраховане, се изчисляват въз основа на текущи допускания, базирани на известното към момента развитие на риска.

Извършеният тест включва тест на пренос-премийния резерв (резервът се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период) и на резерва за предстоящи плащания (резервът се образува за покриване на обезщетения, суми и други плащания по силата на застрахователни или презастрахователни договори, както и на свързаните с тях разходи, по претенции, възникнали преди края на отчетния период).

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв е извършен съгласно чл. 85 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите. В съответствие с тази разпоредба, по застраховки „Индустриален пожар“, „Земеделски застраховки“, „ГО на автомобилистите“ и „ГО на превозвача“ в края на 2019 г. е образуван резерв за неизтекли рискове в общ размер на 877 хил. лв.

Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода. В резултат на теста не е установен недостиг на резерва за предстоящи плащания.

6. Управление на финансния рисков

Финансов рисков

Транзакции с финансови инструменти могат да доведат до това, Дружеството да поеме повече финансови рискове. Те включват:

- кредитен рисков
- пазарен рисков,
- ликвиден рисков

Всеки от тези рискове е описан по-долу.

(i) Кредитен рисков

Експозиция към държавен дълг

Във връзка с появилата се несигурност относно кредитния рисков, свързан с държавен дълг в страните от еврозоната, дружеството внимателно управлява този рисков през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

При прегледа за обезценка на експозициите към държавен дълг към 31 декември 2019 Дружеството е отчело следните фактори:

- кредитоспособността на страната съгласно преценката на пазарите, отразена в кривата на доходност на облигациите
- оценката на кредитоспособността според рейтинговите агенции
- достъпността на страната до капиталовите пазари при издаване на нови дългови инструменти
- вероятността дългът да се преструктурира, което би довело до загуби за инвеститорите поради доброволно или принудително опрошаване на дълга
- международните механизми за подпомагане, които осигуряват необходимата подкрепа на дадена страна в ролята си на кредитор от последна инстанция, както и намеренията на съответната страна за готовността да използват тези механизми. Този процес включва оценка на тези механизми, независимо от политическите намерения, и на това дали страната е в състояние да изпълни заложените критерии.

Дружеството не счита, че има индикации за обезценка на експозициите си в държавен дълг към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г.

Таблицата по-долу представя мaturитетната структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2019 г.

Държава емитент	До 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Общо
Белгия	-	-	-	832	832
България	-	1,272	4,424	2,518	8,214
Израел	-	-	1,119	-	1,119
Индонезия	-	-	2,076	-	2,076
Испания	-	-	1,374	-	1,374
Латвия	1,478	-	-	-	1,478
Мексико	-	-	971	-	971
Полша	1,430	-	-	-	1,430
Португалия	-	-	-	1,859	1,859
Румъния	1,047	-	-	1,121	2,168
Саудитска Арабия	-	-	-	1,012	1,012
Словакия	3,300	-	-	2,506	5,806
Словения	-	1,901	-	-	1,901
Франция	-	-	-	2,103	2,103
Общо	7,255	3,173	9,964	11,951	32,343

6. Управление на финансния рисков (продължение)

Финансов рисков (продължение)

(i) Кредитен рисков (продължение)

Таблицата по-долу представя мaturитетната структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2018 г.:

Държава еmitent	До 1 година	От 1 до 3 години	От 3 до 5 години	От 5 до 10 години	Общо
Австрия	500	-	-	-	500
Белгия	-	-	-	812	812
България	567	-	2,992	6,509	10,068
Испания	-	-	375	990	1,365
Латвия	-	1,483	-	-	1,483
Полша	-	1,489	-	-	1,489
Румъния	-	1,091	-	997	2,088
Словакия	-	3,451	-	2,579	6,030
Словения	1,021	-	1,933	-	2,954
Франция	-	-	-	2,055	2,055
Р Индонезия	-	-	1,033	-	1,033
Общо	2,088	7,514	6,333	13,942	29,877

Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. целият държавен дълг е класифициран като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Към датата на съставяне на Отчета за финансовото състояние не е отбелязана значителна концентрация на кредитен рисков.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингова агенция Standard & Poor's, там където тези рейтинги са приложими. В случаите когато даден финансов актив не притежава рейтинг от Standard & Poor's, са използвани рейтингите на Moody's и Fitch, приравнени към тези на Standard & Poor's.

Вид и инвестиция и рейтинг	2019 г.	2018 г.
ДЦК	32,343	29,877
Рейтинг AA+	-	500
Рейтинг AA	2,103	2,055
Рейтинг AA-	1,951	812
Рейтинг A+	5,806	8,984
Рейтинг A	2,915	1,483
Рейтинг A-	4,282	2,854
Рейтинг BBB+	954	-
Рейтинг BBB	13,119	-
Рейтинг BBB-	2,167	13,189

6. Управление на финансния рисък (продължение)

Финансов риск (продължение)

(i) Кредитен рисък (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Вид и инвестиция и рейтинг	2019 г.	2018 г.
Корпоративни облигации	22,936	20,722
Рейтинг AAA	4,142	4,105
Рейтинг AA+	1,514	
Рейтинг AA		993
Рейтинг AA-	1,034	1,526
Рейтинг A		-
Рейтинг A+	2,007	1,496
Рейтинг A-	2,294	2,114
Рейтинг BBB+	6,921	7,028
Рейтинг BBB	2,587	2,899
Рейтинг BBB-	-	561
Без рейтинг	492	
 Дялове във взаимни фондове	 8,916	 5,672
Без рейтинг	8,916	5,672
 Депозити	 3,781	 3,773
Рейтинг BBB-	1,205	-
Рейтинг B+	1,326	1,326
Без рейтинг	1,250	2,447
 Парични средства и парични еквиваленти	 2019 г.	 2018 г.
Без рейтинг	3,397	3,901

В допълнение на финансовите активи в горната таблица, максималната експозиция към кредитен рисък включва също презастрахователните активи (Приложение 26), вземанията (Приложение 24), и предоставените заеми (Приложение 30) на обща стойност към 31.12.2019 г. в размер на 68,630 хил. лв. (31.12.2018 г.: 61,512 хил. лв.).

Пазарен рисък

Пазарният рисък може да бъде описан като рисък от промяна в справедливата стойност на един финансов инструмент, дължащ се на промяна в лихвените проценти, цените на капиталови инструменти или обменните курсове за чуждестранна валута.

6. Управление на финансния рисков (продължение)

Лихвен риск

Излагането на Дружеството на пазарен риск за промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния портфейл и в по-малка степен в дълговите задължения.

Промени в инвестиционните стойности, дължащи се на промени в лихвените проценти, обаче, се намаляват като се отнесат и частично се компенсираат промени в икономическата стойност на застрахователните резерви и дълговите задължения. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движението на лихвения процент, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователни резерви се моделират и преглеждат веднъж на четиримесечие. Цялостната цел на тези стратегии е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движението на лихвения процент. Макар че е по-трудно да се измери лихвената чувствителност на застрахователните пасиви отколкото тази на свързаните активи до степен, в която измерваме такава чувствителност, вярваме, че движението в лихвения процент ще предизвика промени в стойността на активите, които значително ще компенсираят промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

Дружеството също така е изложено на риска от промени в бъдещите парични потоци от финансовите инструменти, произтичащи от промени в пазарните лихвени проценти.

Към 31.12.2019 г.

	Фиксирана лихва	Безлихвени	Общо
Депозити във финансова институции	3,781	-	3,781
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	22,936	-	22,936
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	32,343	-	32,343
Дялове във взаимни фондове	-	8,916	8,916
Парични средства и парични еквиваленти	3,387	10	3,397
Общо	62,447	5,676	71,373

Към 31.12.2018 г.

	Фиксирана лихва	Безлихвени	Общо
Депозити във финансова институции	3,773	-	3,773
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	20,722	-	20,722
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	29,877	-	29,877
Дялове във взаимни фондове	-	5,672	5,672
Парични средства и парични еквиваленти	3,897	4	3,901
Общо	58,268	5,676	63,945

6. Управление на финансния рисков (продължение)

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск чрез разплащанията в чуждестранна валута. Дружеството има инвестиции в чужбина, в Европейския съюз.

В резултат от въвеждането на валутния борд (паричен съвет) в България, българската валута е обвързана с еврото. Тъй като валутата, използвана във финансовите отчети е българският лев, резултатите, отразени в тях, се влияят от промените на обменния курс между валутите извън еврозоната и лева.

В резултат от експозициите на Дружеството в чужда валута възникват загуби и печалби от чуждестранна валута, които са отразени в отчета за приходите и разходите.

Управлението на валутния риск се провежда чрез диверсифициране на финансовите активи, деноминирани в чуждестранни валути, различни от евро.

Дружеството няма задължения в щатски долари. Основно задълженето на дружеството са в български лева и само задълженето по презастрахователни договори в размер на 2,406 хил. лв. са в евро (2018 г.: 790 хил. лв.).

	Към 31.12.2019г.			
	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Депозити във финансово институции	3,781	-	-	3,781
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	22,936	-	22,936
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	8,213	24,130	-	32,343
Дялове във взаимни фондове	-	8,916	-	8,916
Парични средства и парични еквиваленти	2,812	571	14	3,397
Общо	14,806	56,553	14	71,373

	Към 31.12.2018 г.			
	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Депозити във финансово институции	3,773	-	-	3,773
Облигации по справедлива стойност в печалбата и загубата	-	20,722	-	20,722
ДЦК по справедлива стойност в печалбата и загубата	10,068	19,809	-	29,877
Дялове във взаимни фондове	-	5,672	-	5,672
Парични средства и парични еквиваленти	3,320	577	4	3,901
Общо	17,161	46,780	4	63,945

(iii) *Ликвиден риск*

Матуритетна структура

Дружеството трябва да посреща ежедневните нужди от парични средства, особено по обезщетения, произтичащи от договорите по застраховане. Следователно съществува риск паричните наличности да не бъдат достатъчни за уреждане на задължения, когато са дължими на разумна цена. Дружеството управлява този риск като поставя минимални ограничения върху отношението на активите, наближаващи матуритет, които ще бъдат в наличност за уреждането на тези задължения.

6. Управление на финансния рисков (продължение)

(iii) Ликвиден риск (продължение)

Матуритетна структура (продължение)

Съответствие между активите и пасивите

Дружеството активно управлява активите си като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база на паричен поток и дюрация. Инвестиционната политика се определя на групово ниво от УНИКА Интернешънъл.

На база на извършен анализ на развитието на плащанията на резервите за щети на ЗК УНИКА АД от предходни години, при който е изследвано времето между възникване и плащане на щетите, е направена прогноза за развитието на резервите към 31.12.2019 г. В следващата таблица са показани относителните тегла на платените щети през съответната година на развитие спрямо общия обем.

Година на развитие	Год. на възникване	+1	+2	+3	+4	+5	Над 6
Платени в % на възникнали		47%	26%	8%	5%	3%	9%

От резултатите се вижда, че през втората, третата, четвъртата и петата година след възникване, плащанията по щети намаляват до 2% и останалите близо 10% са съдебни претенции, които се изплащат след шестата година при влизане в сила на съответните решения. Около 47% от щетите се изплащат в годината на възникването им. Средно претегленият срок (дюрация, продължителност) за изплащане на резервите за щети на Дружеството през 2019 г. е 15,7 месеца от датата на възникване.

На таблицата по-долу е представен анализ на задълженията на Дружеството по матуритет, включително и на застрахователните резерви:

	До 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	Над 10 години	Към 31.12.2019 г.	
						Общо	
Пренос-премиен резерв (вкл. резерв за неизтекъл рисков)	10,277	7,482	2,194	1,719	585	22,257	
Резерв за възникнали, но необявени щети	10,868	8,780	3,731	2,810	472	26,661	
Резерв за висящи щети (вкл. резерв за покриване на разходи за уреждане на претенции)	24,145	15,877	6,519	5,594	947	53,082	
Задължения по директно застраховане	7,860	-	-	-	-	7,860	
Задължения по получени заеми	-	-	-	9,004	8,012	17,015	
Други задължения	7,498	-	-	-	-	7,498	
Общо	60,648	32,139	12,444	19,127	10,014	134,3734	

Към 31.12.2018 г.

	До 1 година	1 - 3 години	3 - 5 години	5 - 10 години	Над 10 години	Общо
Пренос-премиен резерв	11,192	7,702	2,597	1,737	527	23,755
Резерв за възникнали, но необявени щети	10,669	8,629	3,264	2,419	799	25,780
Резерв за висящи щети(вкл. резерв за покриване на разходи за уреждане на претенции)	20,725	13,132	5,072	4,211	1,350	44,490
Задължения по директно застраховане	5,263	-	-	-	-	5,263
Задължения по получени заеми	-	-	-	8,834	7,584	16,418
Други задължения	6,499	-	-	-	-	6,499
Общо	54,348	29,463	10,933	17,201	10,260	122,205

6. Управление на финансния рисков (продължение)

(iii) Ликвиден риск (продължение)

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Дружеството за 2020 г.

В светлината на последните събития от март 2020 г. (Пандемията COVID 19), очакванията са за запазване стабилността на финансовите параметри, запазване на застрахователния портфейл и постигане на адекватна за ситуацията печалба от дейността, запазвайки устойчиви ликвидни и капиталови буфери.

Предприети са допълнителни мерки за ежедневен мониторинг и управление на ликвидните средства, както и мониторинг на пазарната стойност на портфейла от ценни книжа/облигации.

Дружеството управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забавяне може да изпълни ежедневните си задължения свързани с плащанията, както в нормална пазарна среда, така и в условията на криза. Уника инвестира предимно в ликвидни активи и преобладаващата част от инвестиционният портфейл са Държавни ценни книжа, които са високо ликвидни и дружеството може да продаде за да покрие нарастващ обем на плащанията при извънредна ситуация. Също така Уника поддържа достатъчно средства по разплащателни сметки (минимално необходими налични средства), които да може да обезпечат ежедневните плащания. Уника използва за покритие на техническите резерви ДЦК - 32% , корпоративни облигации 23% , акции и дялове в инвестиционни дружества – 9%, деноминирани в лева и евро и средства по разплащателни сметки - 11%, вземания към презастрахователи 25 %. Дружеството има одобрени лимити за използване на репо сделки с цел краткосрочно осигуряване на ликвидни средства.

Освен, че наблюдава повишения оперативен риск, Дружеството следи много внимателно свързаното с това макроикономическо въздействие, включително влиянието на местните пазари на UNIQA Group от намаляването на растежа на БВП в Китай в момент, когато икономиката и вече е в крехко състояние. Финансовите пазари също изглеждат силно чувствителни към рисковете, свързани с коронавируса, като фондовите пазари, лихвените проценти и цените на петрола намаляват.

Развитието в началото на 2020 г. (като пандемията COVID-19) ще наложи промяна на заложените в бюджета за следващата година финансови параметри. Въпреки че поставят пазара в ситуация на сериозен стрес, досега това не е повлияло на ликвидността на Уника.

Това е видно и от основните показатели по Платежоспособност II към 31 март 2020 г., които са посочени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства	КИП	МКИ	КИП коefficient	МКИ коefficient
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 март 2020 г.	52,612	26,055	7,400	201.9 %	588%

7. Операционен риск

Операционен риск е рискът от преки или непреки загуби в следствие на различни причини, свързани с процесите в Дружеството, персонала, информационните технологии и инфраструктурата, както и в следствие на външни фактори, различни от пазарен и ликвиден рисък, като например рисковете, възникващи от правните и регуляторни изисквания и общоприети стандарти за корпоративно поведение. Операционните рискове възникват от всички операции на Дружеството.

Целта на Дружеството е да управлява операционния риск така, че да постигне баланс между избягването на финансови загуби и репутационен риск на Дружеството и ефективното управление на разходите.

8. Управление на капитала

Дружеството следи регулативните изисквания за лимитите на платежоспособност въведени от Комисията за Финансов Надзор (КФН):

	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
КИП	Хил. лв.	Хил. лв.
	26,242	24,072
МКИ	7,400	7,400
КИП покритие	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
	236 %	221 %
МКИ покритие	718 %	571 %

Към 31 декември 2019 г. границата на платежоспособност е изчислена в съответствие с регуляторните изисквания на рамката Платежоспособност 2. Таблицата по-горе обобщава покритието на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП), както и на минималното капиталово изискване (МКИ) за 2019 г.

Политиката на Управителният Съвет на дружеството е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло. Застрахователната индустрия е регулиран бизнес и подлежи на стриктен контрол относно границата на платежоспособност и достъпността на собствените средства на компаниите за покритие. Управителният съвет следи стриктно границата на платежоспособност на дружеството и наличието на достатъчно капитал за нейното покритие. Елементите на капитала на дружеството са: акционерен капитал, състоящ се от обикновени акции с право на глас, които са изцяло платени, капиталови и други резерви на дружеството и натрупана загуба за периода.

Управителният Съвет следи възвръщаемостта на капитала, като се стреми да поддържа баланс между по-висока възвращаемост и нивото на поетите рискове. Ръководството на дружеството се стреми да постига стабилна възвръщаемост чрез постигане на един балансиран застрахователен портфейл на дружеството и разпределение на приходите между по-високо щетим моторен бизнес и по-печелившия немоторен бизнес.

Също така дружеството има много стриктна политика за инвестициите на собствените средства. Собствените средства се инвестират предимно в ниско рискови държавни ценни книжа и корпоративни облигации и банкови депозити. Това допринася за реализирането на един постоянен и ниско рисков доход от инвестиции. През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

Записани бруто премии

	2019 г.	2018 г.
Каско на МПС	18,172	19,840
Гражданска отговорност на МПС и Зелена карта	8,294	9,161
Имуществени застраховки	28,355	26,125
Злополука	168	186
Карго	1,022	981
Селскостопанско застраховане и животни	349	997
Отговорности	3,540	3,088
Разни финансови загуби	6,930	8,332
Други	1,552	875
	 68,382	 69,585

9. Записани бруто премии (продължение)

	2019 г.	2018 г.
Промяна в пренос-премийния резерв (вкл. резерв за неизтекли рискове)	1,498	(635)
Брутни спечелени премии	69,880	68,950
Минус: отстъпени премии на презастраховател	(36,757)	(35,856)
Промяна в пренос-премийния резерв, дял на презастраховател	(662)	58
Спечелени премии, отстъпени на презастраховател	(37,419)	(35,798)
Нетни спечелени премии	32,461	33,152

Брутните записани премии включват премии от директен бизнес. От общата сума на отстъпените премии на презастрахователи – 36,757 хил. лв. (2018 г.: 35,856 хил. лв.), 24,349 хил. лв. (2018 г. 24,759 хил. лв.) са отстъпени премии на УНИКА Ре АГ; 778 хил. лв. (2018 г.: 839 хил. лв.) са отстъпени премии на УНИКА Австрия Верзихерунг АГ; 1,958 хил. лв на УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн (2018 г.- 2,016 хил. лв.) и 9,672 хил. лв., (2018 г.: 8,242 хил. лв.) са отстъпени премии на други презастрахователи.

10. Приходи от такси и комисионни

	2019 г.	2018 г.
Приходи от комисионни от презастрахователи	9,521	9,586
Общо приходи от такси и комисионни	9,521	9,586

Комисионите, получени от УНИКА Ре АГ за 2019 г. са 9,227 хил. лв. (2018 г.: 9,317 хил. лв.), УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн - 77 хил. лв. (2018 г.- 83 хил. лв.), а от УНИКА Австрия Верзихерунг АГ – 24 хил. лв. (2018 г.: 24 хил. лв.); други презастрахователи – 193 хил. лв. (2018 г.: 162 хил. лв.)

11. Финансови приходи

	2019 г.	2018 г.
Приходи от лихви от:		
Инвестиции по справедлива стойност в печалба и загуба	1,063	1,033
Депозити	7	9
Други финансови приходи	62	10
Приходи от преоценки на:		
Парични средства във валута	68	105
Финансови активи по справедлива стойност	2,389	816
Инвестиционни имоти	-	3
Акции в инвестиционни фондове	364	173
Общо финансови приходи	3,953	2,149

12. Други оперативни приходи

	2019 г.	2018 г.
Приходи от наеми	62	64
Приходи от отписани задължения	262	300
Печалба от продажба на DMA	16	91
Други приходи	548	648
Общо други оперативни приходи	888	1,103

13. Настъпили щети, нетни от презастраховане

	2019 г.	2018 г.
Изплатени обезщетения и разходи за ликвидация на обезщетенията	(26,288)	(27,539)
Движение в резерв за висящи щети и възникнали, но непредявени щети и разходи за претенции	(9,472)	418
Получени обезщетения от презастрахователи	14,693	16,359
Изменение на дела на презастрахователите в резерва за висящи щети и възникнали, но непредявени щети и разходи за претенции	9,792	(1,264)
Приход от регреси	2,674	2,174
Общо настъпили щети, нетни от презастраховане	(8,601)	(9,852)

Частта на УНИКА Re AG в платените обезщетения за 2019 г. възлиза на 14,693 хил. лв. (2018: 14,575 хил. лв.), на УНИКА Верзихерунг AG – Лихтенщайн – 1,906 хил. лв. (2018г.- 1,427 хил. лв.); през 2019г. няма платени обезщетения от Уника Австрия Верзихерунг (0 хил. лв. 2018г.), АКСА Корпорейт Сълюшън 221 хил. лв (357 хил. лв. 2018.); други презастрахователи през 2019 -1,528 хил. лв.

14. Аквизиционни разходи

	2019 г.	2018 г.
Начислени комисионни	(13,966)	(14,825)
Други аквизиционни разходи	(166)	(495)
Общо аквизиционни разходи	(14,132)	(15,320)

15. Административни разходи

	2019 г.	2018г.
Разходи за материали	(142)	(164)
Разходи за външни услуги	(2,624)	(3,645)
Разходи за реклама и маркетинг	(130)	(142)
Разходи за амортизация (Прил. 19 и 20)	(794)	(155)
Възнаграждение на персонала	(5,738)	(5,538)
Разходи за социални осигуровки	(833)	(679)
Други	(132)	(123)
Общо административни разходи	(10,393)	(10,446)

15. Административни разходи (продължение)

В разходите за външни услуги се включват:

Разходи за извършване на одиторска проверка на Годишен финансов отчет за 2019г. както следва:

	2019 г.	2018 г.
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД	(90)	(90)
Мазарс ООД	(17)	(17)

Разходи за договорени процедури относно проверка на финансовата информация по отношение на надзорните отчети към Комисията за финансов надзор:

	2019 г.	2018 г.
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД	(2)	(2)
Мазарс ООД	(2)	(2)

Разходи за договорени процедури относно проверка на финансовата информация по отношение директива Платежоспособност 2:

	2019 г.	2018 г.
ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД	(26)	(26)
Мазарс ООД	(14)	(22)

16. Други оперативни разходи

	2019 г.	2018 г.
Разходи за НББАЗ	(37)	(302)
Отписани вземания по застрахователни полици от минали години	(1,796)	(1,219)
Разходи за обезценка на застрахователни и други вземания, нетно	(764)	(482)
Разходи за участие в положителен финансов резултат	(4,418)	(4,859)
Други оперативни разходи	(21)	(530)
Общо други оперативни разходи	(7,036)	(7,392)

17. Финансови разходи

	2019 г.	2018 г.
Разходи за лихви по получени заеми	(617)	(627)
Разходи за преоценка на финансови активи	(2,487)	(2,170)
Други разходи	(160)	(112)
Общо финансови разходи	(3,264)	(2,909)

18. Данъци

	2019 г.	2018 г.
Данък върху печалбата за текущата година	-	-
Изменение в отсрочения данък за годината	(25)	(60)
Разход/(приход) за данъци	(25)	(60)

	2019 г.	2018 г.
Финансов резултат преди данъци	3,397	71
Приложима данъчна ставка	10%	10%
Данък върху печалбата при приложимата данъчна ставка	340	7
Данъчен ефект от постоянни разлики	-	53
Ефект от непризнат/отписан данъчен актив върху данъчна загуба	(315)	-
Разход/(приход) за данъци	25	60

19. Нематериални активи

	Софтуер	Други	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2018 г.	431	18	449
Отписани	0	-	0
Придобивания	9	0	9
Към 31 декември 2018 г.	440	18	458
Амортизация и загуби от обезценка			
Към 1 януари 2018 г.	431	1	432
Амортизация за годината	2	3	5
Амортизация на излезли от употреба	-	-	-
Загуба от обезценка	-	-	-
Към 31 декември 2018 г.	433	4	437
Нетна балансова стойност			
Към 1 януари 2018 г.	-	17	17
Към 31 декември 2018 г.	7	14	21
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2019 г.	440	18	458
Отписани	(188)	-	(188)
Придобивания	-	0	-
Към 31 декември 2019 г.	252	18	270
Амортизация и загуби от обезценка			
Към 1 януари 2019 г.	433	4	437
Амортизация за годината	4	4	8
Амортизация на излезли от употреба	(188)	-	(188)
Към 31 декември 2019 г.	249	8	257
Нетна балансова стойност			
Към 1 януари 2019 г.	7	14	21
Към 31 декември 2019 г.	3	10	13

20. Активи с право на ползване и пасиви по лизингови договори

Активи с право на ползване (по класове активи)

	31 Декември 2019	1 Януари 2019
	хил. лв	хил. лв
Земи и сгради	2,006	2,409
В края на периода	2,006	2,409

20. Активи с право на ползване и пасиви по лизингови договори (продължение)

Активи с право на ползване

Отчетна стойност

Към 1 януари 2019 г.

Ефект от МСФО 16 Лизинг

Придобити – нови договори за лизинг

Към 31 декември 2019 г.

Амортизация:

Към 1 януари 2019 г.

Амортизация за годината

Към 31 декември 2019 г.

Нетна балансова стойност към 1 януари 2019 г.

Нетна балансова стойност към 31 декември 2019г.

	Сгради	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Към 1 януари 2019 г.	2,409	2,409
Ефект от МСФО 16 Лизинг	220	220
Придобити – нови договори за лизинг	<u>2,629</u>	<u>2,629</u>
Амортизация:		
Към 1 януари 2019 г.	-	-
Амортизация за годината	(623)	(623)
Към 31 декември 2019 г.	<u>(623)</u>	<u>(623)</u>
Нетна балансова стойност към 1 януари 2019 г.	<u>2,409</u>	<u>2,409</u>
Нетна балансова стойност към 31 декември 2019г.	<u>2,006</u>	<u>2,006</u>

Задължения по лизинг

	31 декември 2019	1 януари 2019
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни лизингови задължения	625	540
Дългосрочни лизингови задължения	<u>1,393</u>	<u>1,869</u>
Общо лизингови задължения	<u>2,018</u>	<u>2,409</u>

	31 декември 2019	31 декември 2019
	Минимални лизингови плащания	Настояща стойност на лизингови плащания
	хил. лв.	хил. лв.
До 1 година	646	625
Между 1 и 5 години	<u>1,416</u>	<u>1,393</u>
Общо минимални лизингови плащания	<u>2,062</u>	<u>2,018</u>
Намалена със сумите представляващи финансови разходи	(44)	-
Настояща стойност на минималните лизингови плащания	<u>2,018</u>	<u>2,018</u>

Следните суми са признати в отчета за печалби и загуби:

	МСФО 16 2019	МСС 17 2018
	хил. лв.	хил. лв.
Начислена амортизация на активите с право на ползване по класове активи	-	-
Сгради	(623)	-
Общо начислена амортизация	<u>(623)</u>	<u>-</u>
Разходи за лизинг по лизингови задължения (включени във финансовите разходи)	(30)	-
Общи разходи за лизинг	<u>(6)</u>	<u>(605)-</u>
Следните суми се признават в отчета за паричните потоци:		

	МСФО 16 2019	МСС 17 2018
	хил. лв.	хил. лв.
Главница	429	-
Лихва	30	-
Изходящ паричен поток от договори за лизинг – оперативна дейност	<u>-</u>	<u>631</u>
Изходящ паричен поток от договори за лизинг – финансова дейност	<u>459</u>	<u>--</u>
Общо изходящ паричен поток	<u>459</u>	<u>631</u>

21. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

<i>Отчетна стойност</i>	Произведе -ния на					<i>Общо</i>	
	Машини и Транспорт		Стопански изкуствот -ни Средства инвентар				
	Сгради и оборудван земи	е	ни	о	и		
Към 1 януари 2018 г.	857	823	942	1,104	3	3,729	
Придобивания	-	46	88	32	-	166	
Излезли от употреба	(79)	(189)	(130)	(144)	-	(542)	
Трансфери	-	-	-	-	-	-	
Към 31 декември 2018 г.	778	680	900	992	3	3,353	
<i>Амортизация и загуби от обезценка</i>							
Към 1 януари 2018 г.	415	702	933	879	-	2,929	
Амортизация през годината	17	61	10	61	-	149	
Амортизация на излезлите от употреба активи	(44)	(189)	(130)	(143)	-	(506)	
Към 31 декември 2018 г.	388	574	813	797	-	2,572	
<i>Нетна балансова стойност</i>							
Към 1 януари 2018 г.	442	121	9	225	3	800	
Към 31 декември 2018 г.	390	106	87	195	3	781	
<i>Отчетна стойност</i>							
Към 1 януари 2019 г.	778	680	900	992	3	3,353	
Придобивания	-	32	97	67	-	196	
Излезли от употреба	-	(167)	(142)	(127)	-	(436)	
Към 31 декември 2019 г.	778	545	855	932	3	3,113	
<i>Амортизация и загуби от обезценка</i>							
Към 1 януари 2019 г.	388	574	813	797	-	2,572	
Амортизация през годината	17	59	21	67	-	164	
Амортизация на излезлите от употреба активи	-	(166)	(142)	(123)	-	(431)	
Към 31 декември 2019 г.	405	467	692	741	-	2,304	
<i>Нетна балансова стойност</i>							
Към 1 януари 2019 г.	390	106	87	195	3	781	
Към 31 декември 2019 г.	373	78	163	191	3	809	

22. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти се отчитат по справедлива стойност. Към 31.12.2019 г. е направена оценка на справедливата стойност на инвестиционните имоти – 3,888 хил.лв. (2018 г. – 4,895 хил.лв.) През 2019 г. дружеството продава инвестиционен имот в гр. Карнобат, представляващ офис на стойност 45 хил. лв. (балансова стойност на имота към дата продажба 43хил.лв)

За имота, представляващ земя и офис сграда в центъра на София, въз основа на проучване на пазарната конюнктура през периода 01.01.2019 г.-31.12.2019 г.- преоценена стойност 3,403 хил.лв., 2018 г. 4,366 хил.лв. Преоценката на този имот, направена към 31.12.2019 г. е базирана основно на метода на сравнителните продажби (65% тегло) и приходния метод (35% тегло). За имота, представляващ офис сграда в гр. Варна, оценката бе базирана основно на метода на сравнителните продажби (75% тегло) и приходния метод (25% тегло).

Приходният метод е базиран на очакваните нетни парични потоци, които биха могли да бъдат генериирани от имота, базирайки се на средните пазарни наеми за региона намалени с разходите за поддръжка на имота и капитализиране на чистия доход с възможната норма на възвръщаемост на база на пазарните условия в страната. Методът на сравнителните продажби се базира на оферти цени за сходни имоти, коригирани с коефициент за пазарна реализация, местонахождение, площ и други уместни фактори. Методът на разходите (амортизирана възстановителна стойност) измерва стойността чрез намаляне на сегашната (настоящата) стойност на всеки актив като нов и изваждане на физическото износване, техническото (функционалното) и икономическото обезценяване.

Хипотезите, използвани при оценяване на справедливата стойност на инвестиционни имоти се категоризират в ниво 2 , съгласно йерархията на справедливите стойности, определена в действащите МСФО.

Ръководството е разгледало основните предположения, използвани от оценителя в модела и потвърждава, че фактори като норма на възвръщаемост и други са разумно определени съобразно пазарните условия към края на отчетния период. Няма промяна в използвания метод в сравнения с предходната година.

Основните предположения, заложени в оценките на справедливите стойности, включват очаквани бъдещи пазарни наеми; норма на възвръщаемост, корекция на оферти цени и други. Тези оценки регулярно се съпоставят от Дружеството с реални пазарни данни и действителни транзакции.

Дружеството отдава инвестиционните имоти на оперативен лизинг. Наемният доход от договорите за оперативен лизинг през 2019 г. е 62 хил.лв.(2018 г.- 64 хил.лв.) Прекратяването на договорите за оперативен лизинг е с предизвестие от един до три месеца.

23. Финансови инвестиции

	2019 г.	2018 г.
ДЦК по справедлива стойност в печалбата или загубата	32,343	29,877
Депозити	3,781	3,773
Инвестиции във взаимни фондове, по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,916	5,672
Облигации, по справедлива стойност в печалбата или загубата	22,936	20,722
Общо финансови инвестиции	67,976	60,044

Инвестициите в дългови и капиталови инструменти, класифицирани по справедлива стойност в печалбата и загубата са определени в тази категория при придобиването им. Дружеството не притежава финансови активи държани за търгуване.

Дълговите инструменти включват начислена лихва в размер на 545 хил. лв. (2018: 536 хил. лв.).

Към 31.12.2019 г. Дружеството държи на депозити в Уникредит Булбанк АД (BVB рейтинг на S&P) - 1,326 хил.лв. (2018 г. - 1,326 хил.лв.), в Ти Би Ай банк -1,250 хил.лв. (2018 г. 1,245 хил.лв.), в Юробанк България (BVB- рейтинг на S&P) - 1,205 хил.лв. (2018г. 1,202 хил. лв) Към 31.12.2014 г. Дружеството е обезщенило напълно депозити на обща стойност 1,026 хил.лв в „Корпоративна Търговска Банка“ АД, вследствие на отнетия лиценз за извършване на банкова дейност на 6 ноември 2014 г., съгласно решение на УС на БНБ.

24. Отсрочени данъци

Отсрочените данъчни активи/пасиви са изчислени на базата на временните разлики между данъчната основа и отчетената стойност на активите и пасивите, като е приложена ефективната данъчна ставка в размер на 10%.

	Активи 2019 г.	2018 г.	Пасиви 2019 г.	2018 г.	активи/(пасиви) 2019 г.	Нетно 2018 г.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	-	-	(45)	(96)	(45)	(96)
Задължение към персонала за неизползвани отпуски и обезщетения при пенсиониране	65	35	-	-	65	35
Начислени доходи на физически лица	97	99	-	-	97	99
Данъчен пасив върху преоценъчен резерв	-	-	(172)	(172)	(172)	(172)
Актив по отсрочен данък печалба	0	200	-	-	0	200
Преоценка на инвестиционен имот	99	3	-	-	99	3
Нетни данъчни активи/(пасиви)	261	337	(217)	(270)	44	69

	Сaldo 1.01.2018 г.	Изменение в печалби и загуби	Сaldo 31.12.2018г.	Сaldo 01.01.2019 г.	Изменени е в печалби и загуби	Сaldo 31.12.2019 г.
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	(88)	(8)	(96)	(96)	51	(45)
Задължение към персонала за неизползвани отпуски и обезщетения при пенсиониране	27	8	35	35	30	65
Начислени доходи на физически лица	104	(5)	99	99	(2)	97
Данъчен пасив върху преоценъчен резерв	(172)	-	(172)	(172)	-	(172)
Отсрочен данък печалба	260	(60)	200	200	(200)	-
Преоценка на инвестиционен имот	(2)	5	3	3	96	99
Нетни данъчни активи/(пасиви)	129	(60)	69	69	(25)	44

25. Вземания и други активи	2019 г.	2018 г.
Вземания по директно застраховане	10,089	11,012
Обезценка вземания	(3,269)	(2,505)
Вземания по презастраховане	-	417
Вземания по регреси	665	699
Други вземания	691	603
Други активи	151	114
Общо вземания	8,327	10,340

Сумата на вземанията по директно застраховане, в размер на 10,089 хил. лв., представлява записани премии, дължими по застраховки към 31.12.2019 г. Към 31.03.2020 г. са платени 4,181 хил. лв. от тези вземания.

Справедливата стойност на вземанията е приблизително равна на тяхната балансова стойност към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г.

Към датата на баланса всички вземания, просрочени над 90 дни, са напълно обезценени – 3,158 хил. лв.
Таблицата по-долу представя изменението в обезценката за лоши вземания:

	2019 г.	2018 г.
Начално сaldo за периода	(2,505)	(3,069)
Начисления	(764)	(482)
Намаление след сторно на вземания	-	1,046
Крайно saldo за периода	(3,269)	(2,505)

26. Парични средства и парични еквиваленти

	2019 г.	2018 г.
Парични средства в каса	10	4
Разплащателни сметки	3,387	3,897
Общо парични средства и парични еквиваленти	3,397	3,901

27. Застрахователни резерви

	Презастрахование		2019 г.	Презастрахование		2018 г.
	Бруто	Нетно		Бруто	Нетно	
Общо застраховане						
Пренос-премиен резерв	21,380	10,731	10,649	22,261	11,076	11,185
Резерв за неизтекли рискове	877	433	444	1,494	750	744
Резерв за възникнали, но непредявени щети	26,660	13,179	13,481	25,780	12,681	13,099
Резерв за висящи щети	49,691	34,043	15,648	41,784	25,092	16,692
Резерв за покриване на разходи за уреждане на претенции *	3,391	1,696	1,695	2,706	1,353	1,353
Общо застрахователни задължения	101,999	60,082	41,917	94,025	50,952	43,073

* Резервът за покриване на разходи за уреждане на претенции се състои от:

Резерв за алокирани разходи	1,126	563	563	796	398	398
Резерв за неалокирани разходи	2,265	1,133	1,132	1,910	955	955

Брутният размер на пренос-премийния резерв преди приспадане отложените аквизиционни разходи 8,329 хил. лв.) е в размер на 29,709 хил. лв. (2018 г.: аквизиционните разходи -10,100 хил. лв.; бруто пренос-премиен резерв -32,361хил. лв.).

28. Задължения

		2019 г.	2018 г.
Задължения по директно застраховане		5,012	4,968
Задължения по презастрахователни и съзастрахователни операции		2,848	295
Други задължения		5,479	6,499
Общо задължения		13,339	11,762

В други задължения 7,498 хил. лв. (2018 г.: 6,499 хил. лв.) са включени следните суми - 530 хил. лв. провизии за неизползвани отпуски и обезщетение при пенсиониране (2018 г.: 571 хил. лв.), 965 хил. лв. начислени провизии за допълнителни плащания на персонала (2018 г.: 640 хил. лв.), 89 хил. лв. задължения към Гаранционен фонд (2018 г.: 142 хил. лв.), 3,143 хил. лв. задължения към доставчици (2018 г.: 4,069 хил. лв.), и други в размер на 753 хил. лв. (2018 г.: 1,077 хил. лв.).

Справедливата стойност на задълженията е приблизително равна на тяхната балансова стойност към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г.

29. Задължения по получени заеми

	2019 г.	2018 г.
Задължения по получени заеми (Приложение 30)	17,016	16,418
Общо задължения по получени заеми	17,016	16,418

29. Задължения по получени заеми (продължение)

Задължения по отпуснати заеми в размер на 9,004 хил. лв. (2018г.: 8,835 хил. лв.) представляват подчинен срочен дълг с главница в размер на 6,000 хил. лв. и начислени лихви в размер на 3,004 хил. лв. На 17 ноември 2006 г. Дружеството получава подчинен срочен дълг в размер на 6,000 хил. лв. от основният акционер Витоша Холдинг Лимитид. След прехвърляне делът на Витоша Холдинг Лимитид на УНИКА Интернационал Бетайлигунгс - Фервалтунгс - ГМБХ в акционерната структура, задължението също се прехвърля. На 1 април 2010 г. УНИКА Интернешънъл изкупи задължението от Витоша Холдинг Лимитид и от тази дата задължението вече е към УНИКА Интернешънъл Бетайлигунгс. Дългът е структуриран както следва – 3,000 хил. лв. отпуснат безсрочен заем с петгодишен срок на предизвестие за изплащане и 3,000 хил. лв. в десетгодишни корпоративни облигации. Лихвите (5% на годишна база) по този дълг се дължат на падежа. На 17.12.2015 г. срокът на дълга за корпоративните облигации е удължен до 17.11.2026 г.

Задължения по отпуснати заеми в размер 8,012 хил. лв. (2018г.: 7,583 хил. лв.) представляват подчинен срочен дълг с главница в размер на 6,259 хил. лв. и начислени лихви в размер на 1,753 хил. лв. На 30.11.2015 г. Дружеството получава подчинен срочен дълг в размер на 6,259 хил. лв. от УНИКА Re AG. Дългът е отпуснат със срок до 31.05.2046 г. Лихвите (6.85% на годишна база) се дължат на падежа. На 22.12.2016 г. „УНИКА ИНШУРЪНС ГРУП“ АГ изкупува дълга от УНИКА Re AG. Справедливата стойност на задълженията по получени заеми е приблизително равна на тяхната балансова стойност към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г.

30. Основен капитал и резерви**Основен капитал**

Към 31 декември 2019 г. основният капитал на ЗК УНИКА АД възлиза на 10,440 хил. лв. (2018 г. – 10,440 хил. лв.) състоящ се от 5,220,000 обикновени акции с право на глас, всяка с номинал от 2 лв.

Други резерви

Други резерви включват запасен фонд и преоценъчен резерв

<i>В проценти</i>	2019 г.	2018 г.
УНИКА Интернационал Бетайлигунгс-Фервалтунгс - ГМБХ	99.91%	99.91%
Други	0.09%	0.09%
	100.00%	100.00%

Дружеството не е изплащало дивиденти към акционерите за годината, приключваща на 31.12.2019 г.

31. Свързани лица

Крайният собственик на Дружеството е УНИКА Иншуърънс Груп АГ, 36.66% от акциите на което се търгуват свободно на Виенската фондова борса; 49% от акциите му се притежават от UNIQA Versicherungsverein Privatstiftung (Group); 10,87% от акциите му се притежават от RZB Versicherungsbeteiligung GmbH; 2,81% от акциите му се притежават от Collegialitaet Versicherungsverein Prifatstiftung и 0,66% от акциите му са обратно изкупени от дружеството акции.

Като сделки със свързани лица са класифицирани значителните вътрешно- фирмени сделки, инвестиции и салда по сметки с други фирми от групировката, с обвързани предприятия и с директорите.

31. Свързани лица (продължение)

(a) Възнаграждение на директорите	2019 г.	2018 г.
<i>В хиляди лева.</i>		
Възнаграждения на директори и на изпълнителни директори включени в разходи за персонала	557	588
(б) Разчети и плащания със свързани дружества		
Тип сделки	Обем на сделките за 2019 г.	Салда към 31.12.2019 г.
		Обем на сделките за 2018 г.
УНИКА Интернационал Бетайлигунгс - Фервалтунгс - ГМБХ		
Начислени лихви по заем	-	(175)
Задължения по отпуснати заеми	-	(8,835)
УНИКА Re AG		
Отстъпни премии	(24,349)	(24,759)
Комисионни и участия в резултата	-	9,317
Щети от презастрахователя	-	14,575
Вземане по презастрахователни договори	-	348
Задължения по презастрахователни договори	-	(1,479)
Дял на презастрахователя в техническите резерви	45,397	47,171
УНИКА Австрия Верзихерунг АГ		
Посреднически такси	3	13
Отстъпни премии	(778)	(838)
Комисионни и участия в резултата	24	24
Щети от презастрахователя	-	-
Задължения по презастрахователни договори	-	(944)
Дял на презастрахователя в техническите резерви	211	803
УНИКА Верзихерунг АГ – Лихтенщайн		
Отстъпни премии	(1,958)	(2,016)
Комисионни и участия в резултата	77	83
Получени щети	1,906	1,427
Вземания по презастрахователни договори	-	307
Дял на презастрахователя в техническите резерви	1,854	2,337
УНИКА Иншуранс Груп АГ		
Управленски разходи	(395)	(827)
Начислени лихви по заеми	(428)	(429)
Задължения по отпуснат заем	-	(8,011)
Проекти	(15)	148
Разходи за реклама и обучение	(180)	63
		22
УНИКА ТУ С.А. - Полша		
Посредническа такса	3	3
УНИКА АГ - Скопие		
Посредническа такса	3	2
УНИКА Поистовна А.С.-Чехия		
Посредническа такса	11	-

31. Свързани лица, (продължение)

(б) Разчети и плащания със свързани дружества (продължение)

<i>Tip сделки (продължение)</i>	Обем на сделките за 2019 г.	Салда към 31.12.2019 г.	Обем на сделките за 2018 г.	Салда към 31.12.2018г.
УНИКА Асигурари С.А. - Румъния				
Посредническа такса	1	-	14	-
УНИКА Бистозито ЗРТ -Унгария				
Посредническа такса	4	-	2	-
УНИКА Поистова A.C.- Словакия				
Посредническа такса	1	-	1	-
УНИКА ОСИГУРАНЕ Д.Д. Хърватска				
Посредническа такса	-	-	1	-
УНИКА Неживотно осигурение А.Д.О. - Сърбия				
Посредническа такса	1	-	1	-
УНИКА Застраховане ДД Сараево				
Посредническа такса	1	-	-	-
СИГАЛ УНИКА Груп Австрия				
Посредническа такса	3	-	-	-
УНИКА Капитал Маркет АГ				
Управленски такси	(22)	(2)	(21)	(2)
Витоша Авто ООД				
Заеми	-	220	-	220
ЗК УНИКА Живот АД				
Застрахователни премии	8	-	8	-
УНИКА Интернационал АГ				
Разходи за проекти	(95)	(954)	(85)	(1,029)
Начислени лихви по заем				
Задължения по отпуснат заем	(170)	(8,854)	-	-
УНИКА ИТ Сървисис				
Информационни услуги	(224)	(1,404)	(454)	(1,872)
Райфайзен Информатик Консултинг				
Информационни услуги	(157)		(74)	-
sTECH D.O.O				
Информационни услуги	(233)	(58)	(191)	(43)
Инвестиции във взаимни фондове, по справедлива стойност в печалба или загуба				
UNIQA Corporate Bond VT	1,623		1,225	
UNIQA Eastern European Debt Fund VT	2,268		1,380	
Kepler UNIQA Dollar Bond	1,153		1,241	
Raiffeisen UNIQA Emerging	1,978		991	
UNIQA World Selection VT	1,893		835	

32. Инвестиции в дъщерни предприятия

Към 31.12.2019 г. дружеството притежава инвестиции в две дъщерни предприятия ЗК „УНИКА Живот“ АД и „Витоша Авто“ ООД, в общ размер на 13,288 хил.lv (Към 31.12.2018г.: 13,288 хил.lv.). Инвестицията в ЗК УНИКА Живот АД е в размер на 13,044 хил.lv. и компанията притежава 99.94% от капитала. Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 хил.lv и притежава 80% от капитала на дружеството.

33. Задължения по договори за оперативен лизинг

Договорите за оперативен лизинг включват договори за наем на офис сгради.

Задължения по неотменими договори за оперативен лизинг:

Към 31 декември

2019 2018

Със срок до една година	-	561
Със срок между една и пет години	-	1,698

Общо задължения по неотменими договори за оперативен лизинг:

- 2,259

34. Банкови гаранции

Дружеството има издадени следните банкови гаранции:

Банкова гаранция в размер на 1,173 хил.lv. (600 хил.евро) с референтен номер LGISS28700/16/VV без обезпечение -Райфайзенбанк (България) ЕАД, в полза на „Национално бюро на българските автомобилни застрахователи“.

Банкова гаранция в размер на 12 хил. lv. (6 хил. евро) референтен номер 961LGI11815URD обезпечена с депозит - в УНИКРЕДИТ БУБАНК АД, в полза на „Лендмарк България Парк“ ЕООД.

Банкова гаранция в размер на 529 хил. lv. референтен номер 961DGI1160563RNF без обезпечение - в УНИКРЕДИТ БУБАНК АД, в полза на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД.

Банкова гаранция в размер на 20 хил. lv. референтен номер 961DGI117187J7IK без обезпечение - в УНИКРЕДИТ БУБАНК АД, в полза на Община Бургас.

35. Условни задължения

Към 31.12.2019 г. Дружеството няма условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

36. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Съществуването на нов коронавирус (Covid-19) бе потвърдено в началото на 2020 г. и се разпространи световен машаб, причинявайки смущения в бизнеса и икономическата дейност. Дружеството счита наличието на коронавируса за некоригиращо събитие след датата на баланса. Глобалното разпространение на коронавирусната пандемия ще окаже натиск и се очаква да повлияе негативно върху резултати на Дружеството през 2020 г. (но няма да окаже влияние върху финансовото ни състояние в края на 2019 г.) Въпреки новите регуляторни и / или секторни мерки, които правителството приема всеки ден, на този етап е невъзможно да се направи надеждна оценка какви ще бъдат последствията за глобалната икономика и по-специално за застрахователна група, от която е част Дружеството. Ръководството на Дружеството наблюдава внимателно ситуацията. Също така ръководството е възприело предпазлив и консервативен подход, въпреки че солидният капитал и ликвидни позиции на Дружеството са такива, че е в състояние да издържи екстремни ситуации.

Прогнозите на ръководството се основават на предположението, че коронавирусът и мерките, предприети за ограничаване на разпространението му, ще имат значително - но временно - отрицателно икономическо въздействие. Съгласно настоящите предположения, европейската икономика ще се свие през първото и второто тримесечие на 2020 г., преди постепенно да се възстанови през втората половина на годината. Очакванията, прогнозите и изявленията относно бъдещите развития се основават на предположения и оценки, направени при изготвянето на този доклад през месец април 2020 г. Допълнителни оповестявания са представени в секцията за последващи събития след датата на изготвяне на финансовия отчет в годишния индивидуален доклад за дейността, както и оповестяванията в приложение 6. „Управление на финансния рисък“ от настоящия финансов отчет.

Няма други значими събития, настъпили между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Дружеството.

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ УНИКА АД
ЗА 2019 ГОДИНА**

УВОД

ЗПД Витоша АД (“Дружеството”) е учредено през 1992 г. в България. То е регистрирано с ф.д. 17584/1992 г. на Софийски градски съд. На 21.03.2007 г. на проведеното общо събрание на Дружеството беше взето решение за преименуване на Дружеството в ЗК УНИКА АД.

Основната дейност на Дружеството е общо застраховане.

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни предприятия ЗК „УНИКА Живот“ АД и „Витоша Авто“ ООД, в общ размер на 13,288 хил.lv. Инвестицията в ЗК „УНИКА Живот“ АД е в размер на 13,044 хил.lv. и компанията притежава 99.94% от капитала. Инвестицията във „Витоша Авто“ ООД е в размер на 244 хил.lv и притежава 80% от капитала на дружеството.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА И ПАЗАРНА СРЕДА

По данни на НСИ българската икономика нараства с 3.4% през 2019 г., отчитайки девета поредна година с номинален ръст. Данните показват леко ускорение на темпа на икономиката спрямо 2018 г., когато статистиката отчете 3.3% реален ръст на БВП. В основа на растежа на икономиката е по-високото потребление с 5% в резултат на растящите въз награждения, чиято средна стойност отчита 12% ръст. Външната търговия също расте, но приносът на нетния износ е отрицателен заради забавянето на експорта на български стоки в чужбина през 2019 г. Безработицата пада до 4.2%, което е с 1 пр.п. под нивото от 2018 г. Средногодишната инфлация за 2019 г. е 3.1%, спрямо 2.8% за 2018 г., което се дължи основно на ръст в цените на хотелските услуги, горивата, топлоенергията и услугите. Средната заплата продължава да расте през 2019 с 12% до 1 349 lv, като наблюдаваме увеличение в динамиката спрямо отчетения ръст от 7% през 2018 г. След по-добрият от очакваното ръст на БВП през 2019 г. икономиката на България, в съответствие с другите страни от ЕС, ще изпадне в рецесия през 2020 г. поради ефектите на пандемията от COVID-19 върху износа и вътрешната активност. Очаква се БВП на страната ни да намалее с 7.2% през 2020 г., според пролетната икономическа актуализация на Европейската комисия, при увеличаващи се нива на безработицата до 7.0% и ниски нива на инфлация от 1.1%.

ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПАЗАР

Записаният брутен премиен приход за 2019 г. е в размер на 2 910 млн. лева (по данни на КФН), отбелязвайки ръст от 14.8% спрямо 2018 г. Положителен тренд на годишна база се наблюдава и в двата основни сегмента – Животозастраховане +11.4% и Общо застраховане +15.5%. Моторните линии запазват относителния си дял от общите записани премии до 60%, спрямо 61% през 2018 г., като подобен тренд наблюдаваме и при премиите живот, които запазват дялът си от общия приход от 17%.

ПРАВЕН СТАТУТ

По своята правно-организационна форма ЗК УНИКА е акционерно дружество (АД), със седалище София, Република България.

ЗК УНИКА АД е застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 040451865. ЗК УНИКА АД има двустепенна система на управление с Надзорен и Управителен съвет.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

- Волфганг Киндл
- Тодор Попов
- Андреас Кьосл

Възнагражденията на членовете на Надзорен съвет през 2019 г. са в размер на 6 хил. лв. (2018г. : 8 хил. лв.)

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

- Николай Генчев
- Николай Каварджикиев
- Димитър Тонев

Членове на надзорния съвет и на управителния съвет не са придобивали или прехвърляли акции или облигации на дружеството през 2019 г. Уставът на ЗК УНИКА АД не предвижда особени права за членовете на Управителен съвет (УС) и Надзорен съвет (НС) да придобиват акции.

Те могат да ги придобиват по общия ред, стига такива да се предлагат за продажба от акционер и страните продавач и купувач да постигнат съгласие. След това, сделката за акциите се вписва в Централния депозитар, т.к. акциите са безналични.

Дружеството се представлява от двама изпълнителни директори заедно.

Възнагражденията на членовете на Управителен съвет през 2019 г. са в размер на 557 хил. лв. (2018г. 588 хил.лв.)

Във връзка с чл.237, ал. 3 от Търговския закон членовете на Управителния съвет са декларирали следните обстоятелства:

- Николай Генчев Иванов - едноличен собственик на капитала и управител на фирма „Стела Сънрайз“ ЕООД, управител на фирма „Витоша Авто“ ООД, съдружник във фирмa „ЕуроПАТЦ“ ООД, съдружник във фирмa „Иннимо Бонд“, член на съвета на директорите на фирмa „Пейнетикс“ АД, Член на съвета на директорите на „Застрахователна компания Уника Живот“ АД
- Димитър Стоянов Тонев – едноличен собственик на капитала и управител на фирмa „Гръмпи“ ЕООД, управител на Сдружение Генерал Стоян Тонев и Полковник Димитър Тонев, Член на съвета на директорите на „Застрахователна компания Уника Живог“ АД
- Николай Генчев Каварджикиев – Едноличен собственик на капитала и управител на фирмa „К.С. Реал“ ЕООД, Член на съвета на директорите на „Застрахователна компания Уника“ АД

През 2019г. членовете на Управителен съвет и Надзорен съвет и свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Организационната структура на ЗК УНИКА АД е приета със заповед на УС № 83/13.12.2017 г. и изглежда така:

Структурните звена в дружеството биват три вида:

- **Дирекция (ниво В-1)** - В дружеството функционират 21 структурни звена „Дирекция”, от които 19 функционални и 2 – регионални.

- **Отдел (ниво В-2)** - Към Дирекциите и регионалните звена функционират Отдели, респективно УНИКА Офиси, като нивото В-2 означава, че Началниците на Отдели и Ръководителите на УНИКА Офис звена, са пряко подчинени на съответния Директор на Дирекция, респективно на Управителите в регионалната структура;

- **Направление (ниво В-3)** – Към някои от Отделите функционират направления.

Ниво В-3 означава, че Ръководителите на Направления са пряко подчинени на съответния Началник отдел.

Структурните звена „Дирекции” и „Отдели” са разпределени в три функционални ресора, съответно ръководени от един от тримата Изпълнителни директори на дружеството (като самите ресори не са структурни звена), както следва:

- „Главен Изпълнителен директор / Главен Финансов директор/ Главен директор по Управление на риска“ функционират:

- Дирекция „Бизнес организация и информационни технологии“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Бизнес организация и информационни технологии“; Към Дирекцията функционира 2 (два) Отдела, както следва:
  - **Отдел „Проектно управление и ИТ разработки**“, който се ръководи от Началник отдел (Проектно управление и ИТ разработки).
  - **Отдел „Бизнес анализ и ИТ поддръжка“**, който се ръководи от Началник отдел (Бизнес анализ и ИТ поддръжка).
- Дирекция „Генерален секретариат“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от Корпоративен секретар (Генерален секретар);

Към Дирекцията функционира 1 (един) Отдел, както следва:

- Отдел „Съответствие и законосъобразност“, който се ръководи от Юрисконсулт (Съответствие и законосъобразност).
- Дирекция „Човешки ресурси“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от Директор Човешки ресурси;
- Дирекция „Вътрешен одит“ е централизирано звено на компанията, под пряко подчинение и на Изпълнителния директор на ресор „Застрахователни техники“.
- Дирекция „Управление на риска“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Управление на риска“;
- Дирекция „Управление на инвестициите“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от директор на Дирекция „Управление на инвестициите“;
- Дирекция „Администрация“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Администрация“.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към функцията и в подчинение на „**Заместник Главен финансов директор**“, който е подчинен на Главния Изпълнителен директор, функционират:

- Дирекция „**Финансово счетоводна**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от Заместник главен финансов директор.
- Дирекция „**Контролинг**“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от директор на Дирекция „Контролинг“.

Към Дирекцията функционират (2) два отдела, както следва:

- Отдел „**Финансов контролинг**“ се ръководи от Началник отдел;
- Отдел „**Контролинг Продажби**“ се ръководи от Началник отдел;

В Ресор „**Застрахователни техники**“ функционират:

- Дирекция „**Автомобилно застраховане**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Автомобилно застраховане“;

Към Дирекцията функционират (2) два отдела, както следва:

- Отдел „**Котации и одобрения**“ се ръководи от Началник отдел
  - Отдел „**Методология и контрол**“ се ръководи от Началник отдел
-
- Дирекция „**Актюерска**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Актюерска“;
  - Дирекция „**Презастраховане**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Презастраховане“;
  - Дирекция „**Застрахователно Правна**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Застрахователно правна“;
  - Дирекция „**Бизнес Оперативен Център**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Бизнес оперативен център“;

Към Дирекцията функционират (6) шест Отдела, както следва:

- Отдел „**Администриране на договори и архив**“ се ръководи от Началник отдел „**Администриране на договори и архив**“;
- Отдел „**Комисиони на посредници**“ се ръководи от Началник отдел „**Комисиони на посредници**“;
- Отдел „**Събиране на премии**“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от началник Отдел „Събиране на премии“;
- Отдел „**Одобрения и Банки**“ е централизирано звено на компанията, което се ръководи от началник Отдел „Одобрения и Банки“;
- Отдел „**Обслужване на клиенти**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от началник Отдел „Обслужване на клиенти“;
- Отдел „**Обслужване здравно застраховане**“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от началник Отдел „Обслужване Здравно застраховане“;

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Дирекция „Общо застраховане“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Общо застраховане“.

Към Дирекцията функционират (3) три отдела, както следва:

- Отдел „*Застраховки на отговорности*“ се ръководи от Началник отдел, който отговаря за процеса на сключване на стандартни застрахователни договори на Дружеството;
- Отдел „*Нестандартни рискове*“ се ръководи от Началник отдел, който отговаря за процеса на сключване на нестандартни застрахователни договори на Дружеството;
- Отдел „*Корпоративни рискове*“ се ръководи от Началник отдел, който отговаря за процеса на сключване на застрахователни договори по корпоративни, стандартни и фронтинг договори на Дружеството.

- Дирекция „Ликвидация“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Ликвидация“.

Към дирекцията функционират 4 (четири) отдела към нея, както следва:

- Отдел „*Щети Автомобилно застраховане*“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от началник Отдел „Щети Автомобилно застраховане“;
- Отдел „*Щети Общо застраховане*“ се ръководи от Началник отдел, който отговаря за спазването на процеса на ликвидация на застрахователни претенции по договори, свързани с общото застраховане на Компанията;
- Отдел „*Контрол Щети Автомобилно Застраховане*“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от началник Отдел „Контрол Щети Автомобилно застраховане“.
- Отдел „*Централни за огледи и веци лица*“ се ръководи от Началник отдел, който отговаря за организацията и контрола на процеса на обработка на застрахователни претенции по договори на Компанията.

- В Ресор „Продажби“ функционират:
- Дирекция „Брокери и Ключови клиенти“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Брокери и ключови клиенти“;
- Дирекция „Продуктов мениджмънт“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Продуктов мениджмънт“;
- Дирекция „Ексклузивни продажби“ е централизирано звено на Компанията, което се ръководи от директор Дирекция „Ексклузивни продажби“.

УНИКА звена „София“ и „Клонова мрежа“ са регионални структурни звена на Компанията, които се ръководят от Управител (София) и респ. Управител (Клонова мрежа).

Към УНИКА звено „Клонова мрежа“ функционират три групи УНИКА офиси, според обема на прихода на офиса – QQQ, QQ и Q (респ. QQQ носят най-големи приходи, а Q – най-малки)

УНИКА офисите са регионални структурни звена на Компанията, които се ръководят от Ръководител звено (МЕНИДЖЪР ОФИС).

УНИКА Звено *София* (със статут на Дирекция) офис Искър, офис Юнак, офис Ботевград;

УНИКА Звено *Клонова мрежа* (със статут на Дирекция)

- QQQ Офиси: Офис Велико Търново, Офис Варна, Офис Пловдив, Офис Стара Загора, Офис Бургас;
- QQ Офиси: Офис Видин, Офис Враца, Офис Плевен, Офис Троян, Офис Русе, Офис Добрич, Офис Благоевград, Офис Пазарджик, Офис Хасково, Офис Ямбол;
- Q Офиси: Офис Лом, Офис Монтана, Офис Габрово, Офис Кубрат, Офис Бяла, Офис Гоце Делчев, Офис Златоград, Офис Кърджали, Офис Сливен

Дружеството няма регистрирани клонове на територията на Република България, ЕИП и трети страни.

СПЕЦИФИЧНИ НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ

Дейността на дружеството е съобразена със следните, специфични за застрахователната дейност нормативни документи, действащи към 31.12.2019 г.:

Кодекс за застраховането;

Закон за предоставяне на финансови услуги от разстояние;

Закон за данък върху застрахователните премии;

НАРЕДБА № 51 от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи;

НАРЕДБА № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд ;

НАРЕДБА 49 от 16.10.2014 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства;

НАРЕДБА 24 от 8.03.2006 г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства;

НАРЕДБА № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането;

НАРЕДБА № 48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията;

НАРЕДБА № 32 от 13 септември 2006 г. за изискванията към организацията и дейността на службата за вътрешен контрол на застрахователя, презастрахователя и на лицата, включени в застрахователна или презастрахователна група;

АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ

Капиталът на ЗК УНИКА АД през 2019 г. е в размер на 10,440,000 лв., разпределен в 5,220,000 броя поименни, безналични акции с право на глас с номинална стойност на всяка акция 2 лева. Капиталът е внесен изцяло.

Структура на акционерното участие в дружеството към 31.12.2019 г.:

	Брой акции	%
Акционери юридически лица		
„УНИКА ИНТЕРНАЦИОНАЛ БЕТАЙЛИГУНГС -		
ФЕРВАЛТУНГС“ ГМБХ	5,215,119	99.91
Други	4,881	0.09
ОБЩО:	5,220,000	100.00%

Дружеството не притежава собствени акции в капитала. През 2019 г. не са придобивани или прехвърляни акции на Дружеството.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Брутният записан премиен приход за 2019 г. е в размер на 68,380 хил. лв., като запасва нивата от 2018г. и отчита лек спад от 1,73% спрямо 2018г. Спадът в премиите се дължи основно на продукти от групата "Каско МПС" и „Гражданска отговорност МПС“. През 2020 г. Дружеството ще продължи да следва приетата политика за сегментация и по-добро отчитане на риска, с цел подобрене на техническия резултат. Към края на 2019 г. ЗК УНИКА АД заема 11-то място, с дял от общите премии от 2.8% (3.3% през 2018 г.).

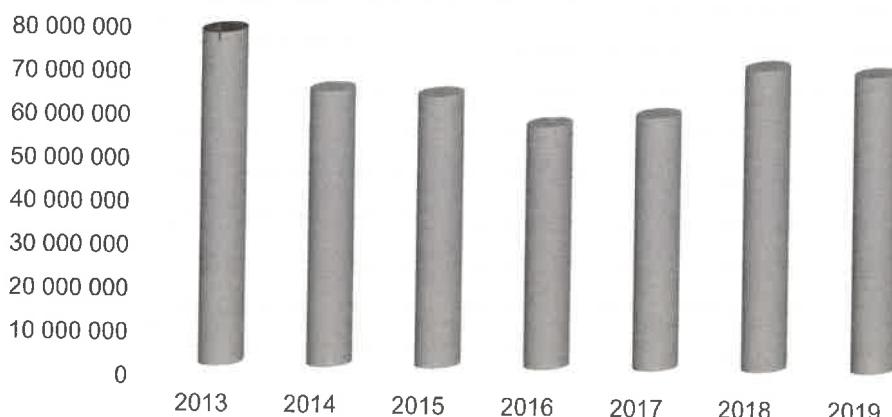
В таблицата по-долу е представено развитие на основните линии бизнес:

Вид застраховка хил. лв.	2019 г.	2018 г.	Изменение в %
Каско МПС	18 172	19 840	-8.41%
ГО на МПС	8 294	9 161	-9.46%
Имущество	28 355	26 125	8.54%
Други	13 559	14 459	-6.22%
Общо	68 380	69 585	-1.73%

Автомобилните застраховки към края на 2019 г. съставляват 38,7 % от общия премиен приход (2018 г.: 41%). През 2020 г. Дружеството планира да продължи приоритетното развитие на линийте на бизнес за застраховки на домашно имущество, имущество на малки и средни предприятия и корпоративни рискове. Делът на застраховка „Гражданска отговорност“ в портфейла на Дружеството се намалява до 12% в края на 2019 г. (спрямо 13% в 2018г.).

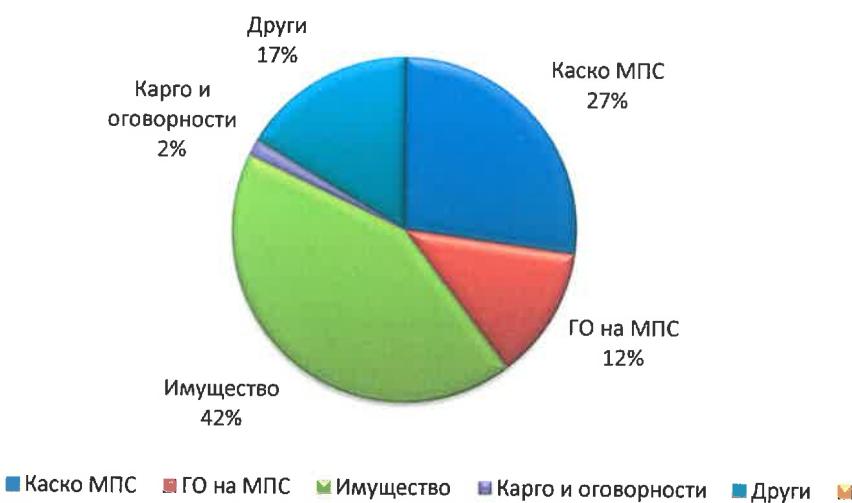
На графиките по-долу са представени развитието на премийния приход за последните години, както и структурата на застрахователния портфейл през 2018 г. и 2019 г.

ПРЕМИЕН ПРИХОД 2013-2019 г.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПОРТФЕЙЛ ЗА 2019 г.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПОРТФЕЙЛ ЗА 2018 г.

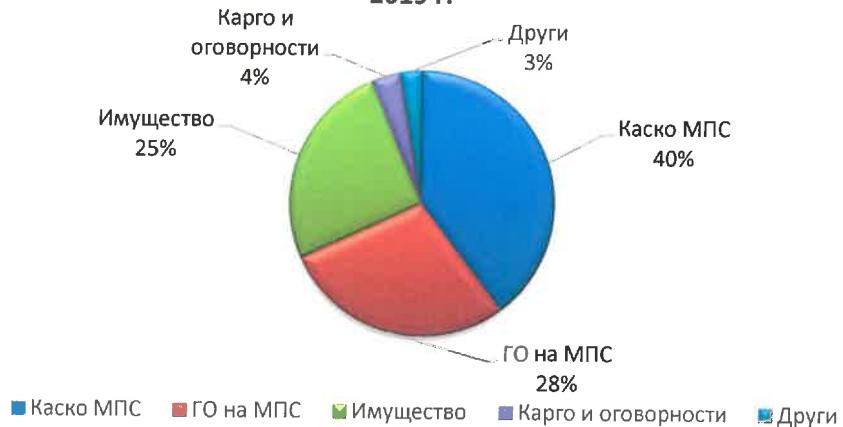

Изплатените брутни застрахователни обезщетения за 2019 г. възлизат на 26,288 хил. лв. (2018 г.: 27,539 хил. лв.), намалявайки се със 4.7% спрямо 2018 г. През 2019 г. 68% от тях са свързани с автомобилно застраховане (2018 г.: 76%).

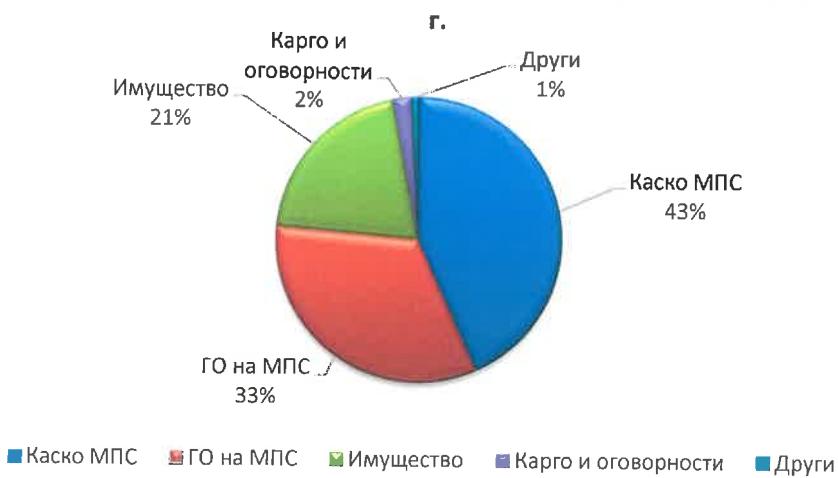
На графиките по-долу е представена структурата на изплатените обезщетения през 2019 г. и 2018 г.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА 2019 г.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА 2018 г.

Аквизиционните разходи за 2019 г. възлизат на 14,132 хил. лв. и намаляват с 1,188 хил. лв. или 8% в сравнение с предходната година.

Административните разходи възлизат на 10,393 хил. лв., като наблюдава лек спад в сравнение с 2018 г. (10,446 хил. лв.). Увеличението на разходите за амортизации се дължи на промяната при отчитането на договори за лизинг, попадащи в обхвата на МСФО 16. Начислените амортизации за този вид активи възлизат на 623 хил. лв. В таблицата по-долу е показана промяната на административни разходи през 2019 г. в сравнение с 2018 г.

Вид разход (в хил. лв.)	2019 г.	2018 г.	% промяна
Възнаграждения на персонала	6 571	6,217	5.69%
Външни услуги, материали и др.	2 766	3,809	-27.38%
Амортизация	795	155	412.90%
Реклама	130	142	-8.45%
Други	131	123	6.50%
Общо разходи	10,393	10,446	-0.51%

ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРОГРАМА

В обичайната си дейност дружеството прехвърля рисък на презастрахователи с цел да намали възможните нетни загуби чрез диверсификация на риска си. Презастрахователният договор не отменя директното задължение на компанията към застрахованото лице. Дружеството презастрахова рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Дружеството стриктно спазва принципите и правилата определени от УНИКА Груп за осигуряване на качествена презастрахователна програма и надеждно пласиране на презастрахователните договори.

ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Инвестиционната дейност на ЗК УНИКА АД е подчинена на принципите за сигурност, доходност и ликвидност, при спазване на законовите и нормативни изисквания.

Структурата на инвестиционния портфейл на дружеството през 2019 г. е подчинен на тези принципи и изисквания.

Основната инвестиционна цел на дружеството е да осигури запазване и нарастване на инвестираните средства чрез реализиране предимно на приходи от лихви и в по-малка степен капиталови печалби при ниско ниво на рисък. Търси се оптимизиране на инвестиционния доход, коригиран с риска, което гарантира, че активите и пасивите се управляват на база паричния поток и техния матуритет.

За постигане на целта Дружеството следва консервативна инвестиционна политика при активно управление на инвестиционния портфейл от финансови инструменти и парични средства.

Средствата се инвестират основно в дългови финансово инструменти с фиксирана доходност, приети за търговия на регулирани пазари в страната и чужбина и инструменти на паричния пазар и в по-малка степен- в дялови ценни книжа. Дружеството инвестира само в одобрени от групата ликвидни държавни и корпоративни ценни книжа.

Активите на Дружеството се инвестират в книжа с ниско ниво на рисък и се поддържа структура на активите в пълно съответствие с ограниченията, наложени от Кодекс за застраховането и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Портфейлът на дружеството е изложен на характерните специфични рискове, произтичащи от особеностите и законовите изисквания относно инвестирането във финансово активи.

ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Таблицата по-долу представя нетните доходи от инвестиции в хил. лева през 2019 г. спрямо 2018 г.

Доход от инвестиции (в хил. лв.)	2019 г.	2018 г.
Лихвен доход, нето	453	737
Преоценки по справедлива стойност, нето	275	(1,173)
Валутни преоценки (FX)	59	100
Такси и комисиони	(98)	40
Инвестиционен резултат	(689)	(296)

През 2019 г. дружеството не е сключвало договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

НЕФИНАНСОВИ ДЕЙНОСТИ

Дружеството не е извършвало дейност в областта на научно-изследователска и развойна дейност. Дружеството не е извършвало дейност в областта на екологията.

СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА И ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

За 2019 г. Дружеството е реализирало печалба преди данъци в размер на 3,397 хил.лв. (за 2018 г. е реализирана печалба преди данъци: 71 хил. лв.).

Собственият капитал на ЗК УНИКА АД се състои от основен капитал в размер на 10,440 хил.лв., общи резерви – 1,186 хил.лв., преоценъчен резерв - 1,884 хил.лв., резерв от емисия на акции 12,496 хил.лв. Неразпределената загуба към 31.12.2019 г. е в размер на 384 хил.лв.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Застрахователен риск

Застрахователният рискове се управлява основно чрез изградените правила и процедури за анализ на риска при сключването на застрахователен договор, периодичен анализ и усъвършенстване на общите условия по застрахователни договори, редовен преглед и анализ на щетимостта по отделните видове застраховки, прилагане на балансирана инвестиционна стратегия и презастраховане.

Ключовите рискове, свързани със застраховка „Каско МПС“ и „Гражданска отговорност на МПС“, са риска от подписане, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска под влияние на способностите на водача и на другите участници в движението). Дружеството ще бъде изложено на риска от некоректни действия от страна на държателите на полици.

Застрахователният рискове се управлява основно чрез разумно ценообразуване, дизайн на продукта, избор на риска, подходяща инвестиционна стратегия, рейтингование и презастраховане. Дружеството следователно следи и реагира на промени в общата икономическа и търговска среда, в която извършва своята дейност.

Ключовите рискове свързани с продукта „Имущество“ са риска от подписане, риска от конкуренция и риска от щети (включително променливото проявление на риска от природни бедствия). Дружеството е изложено на риска от нечестни действия от страна на държателите на полици.

Имуществото е обект на множество рискове, включително кражба, пожар, бизнес прекъсване и лоши метеорологични условия.

Обезщетенията при проявление на явления като бури, наводнения, пожари, експлозии, и повишаващото равнище на престъпността възникват в регионален мащаб, което означава, че Дружеството управлява разпределението на географския си рисков много внимателно.

В случай на земетресение, Дружеството очаква портфейла от недвижими имоти да включва високи искове за структурни щети на недвижими имоти и големи искове поради смущения в бизнеса, докато транспортните връзки не функционират и имуществото не е оперативно, поради ремонт.

Най-голямата вероятност за значителни загуби на Дружеството произтичат от катастрофични събития като наводнения, повреди, щети от бури или земетресения. Дружеството контролира риска чрез сключване на презастрахователни договори по тези линии бизнес.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Застрахователен риск (продължение)

Становището на ръководството по отношение концентрацията на рисък е, че са положени усилия за относително равномерно териториално разпределение на застрахованите имущества. Извършва се системно оценка на риска от страна на рисък мениджъра в управление "Общо застраховане" и се наблюдава акумулацията на застрахователни суми както по групи клиенти, така и по региони. Ръководството счита, че към 31.12.2019 г. няма съществени концентрации на застрахователен рисък в портфейла на Дружеството.

Пазарни рискове

Пазарните рискове включват управлението на лихвения рисък, кредитния рисък, ликвидния, валутния и капиталовия рисък.

Лихвеният рисък е свързан с ефектите от изменението на пазарните лихвени равнища върху финансовото състояние на Дружеството. Лихвеният рисък се наблюдава и управлява чрез съставяне на анализ на чувствителността към лихвен рисък и разумно лимитиране на кредитната експозиция.

Излагането на Дружеството на пазарен рисък за промени в лихвения процент е концентрирано в инвестиционния портфейл и в по-малка степен в дълговите задължения.

Промени в инвестиционните стойности, дължащи се на промени в лихвените проценти, обаче, се намаляват като се отнесат и частично се компенсират промени в икономическата стойност на застрахователните резерви и дълговите задължения. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движението на лихвения процент, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователни резерви се моделират и преглеждат веднъж на четиримесечие. Цялостната цел на тези стратегии е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движението на лихвения процент. Макар че е по-трудно да се измери лихвената чувствителност на застрахователните пасиви отколкото тази на свързаните активи до степен, в която измерваме такава чувствителност, вярваме, че движението в лихвения процент ще предизвика промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти. Дружеството също така е изложено на рисък от промени в бъдещите парични потоци от финансовите инструменти, произтичащи от промени в пазарните лихвени проценти.

Кредитният рисък е рисъкът контрагентите на дружеството да не могат да изплатят своите задължения, когато те станат дължими. Дружеството заделя провизии за загуби от обезценка на вземания. Управлението на кредитния рисък се извършва чрез анализ на матуритета, както и анализ по кредитен рейтинг на контрагента.

Във връзка с появилата се несигурност относно кредитния рисък, свързан с държавен дълг в страните от еврозоната, дружеството внимателно управлява този рисък през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

При прегледа за обезценка на експозициите към държавен дълг към 31 декември 2019 г. Дружеството е отчело следните фактори:

- кредитоспособността на страната съгласно преценката на пазарите, отразена в кривата на доходност на облигациите
- оценката на кредитоспособността според рейтинговите агенции
- достъпността на страната до капиталовите пазари при издаване на нови дългови инструменти
- вероятността дългът да се преструктурира, което би довело до загуби за инвеститорите поради доброволно или принудително опрощаване на дълг
- международните механизми за подпомагане, които осигуряват необходимата подкрепа на дадена страна в ролята си на кредитор от последна инстанция, както и намеренията на съответната страна за готовността да използват тези механизми. Този процес включва оценка на тези механизми, независимо от политическите намерения, и на това дали страната е в състояние да изпълни заложените критерии.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарни рискове (продължение)

Кредитният риск (продължение)

Дружеството не счита, че има индикации за обезценка на експозициите си в държавен дълг към 31 декември 2019 г.

Валутният риск е свързан с риска стойността на финансовите активи и пасиви да се промени поради изменение на валутния курс. Дружеството е изложено на валутен риск при извършване на транзакции, деноминирани в чужда валута. Към 31 декември 2019 г. финансовите активи и пасиви на дружеството, деноминирани в евро не пораждат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Управлението на валутния риск се провежда чрез диверсифициране на финансовите активи, деноминирани в чуждестранни валути, различни от евро.

Ликвидният риск е свързан с несъответствие на мaturитетните структури на активите и пасивите. Дружеството ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидност чрез изготвяне на мaturитетен анализ, както и с управление на входящите и изходящите парични потоци.

Дружеството активно управлява активите си като използва подход, който балансира качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база на паричен поток и дюрация. Инвестиционната политика се определя на групово ниво от УНИКА Интернационал АГ.

Тенденции или рискове, които могат да влияят на ликвидността на Дружеството за 2020 г.

В светлината на последните събития от март 2020 г. (Пандемията COVID 19), очакванията са за запазване стабилността на финансовите параметри, запазване качеството на кредитния портфейл и постигане на адекватна за ситуацията печалба от дейността, запазвайки устойчиви ликвидни и капиталови буфери.

Предприети са допълнителни мерки за ежедневен мониторинг на ликвидната позиция на местно и групово ниво, както и изготвяне на прогнози на база на силно неблагоприятни стрес тест сценарии.

Развитието в началото на 2020 г. (като пандемията COVID-19) ще наложи промяна на заложените в бюджета за следващата година финансни параметри. Въпреки че поставят пазара в ситуация на сериозен стрес, досега това не е повлияло на ликвидността на Дружеството.

Това е видно и от основните показатели по Платежоспособност II, които са посочени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства	КИП		КИП коефициент	МКИ коефициент
		хил. лв.	хил. лв.		
31 март 2020 г.	56,612	26,055	7,400	201,9%	588%
31 декември 2019 г.	62,035	26,424	7,400	236,4%	718%

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарни рискове (продължение)

Капиталовият риск е свързан с невъзможността Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, невъзможността да отговаря на критериите на местното законодателство за капиталова адекватност и платежоспособност, както и с невъзможността да бъдат уредени всички претенции. Основен показател, характеризиращ финансовата стабилност на застрахователите е наличието на собствени средства, покриващи границата на платежоспособност, съгласно Кодекса за застраховането. Дружеството разполага с достатъчно собствени средства за покриване изискуемата граница на платежоспособност.

Политиката на Управителния Съвет на ЗК УНИКА АД е да се подържа силна капиталова база така, че да се подържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло. Застрахователната индустрия е регулиран бизнес и подлежи на стриктен контрол относно границата на платежоспособност и достатъчността на собствените средства на компаниите за покритие. Управителният съвет следи стриктно границата на платежоспособност на ЗК УНИКА АД и наличието на достатъчно капитал за нейното покритие. Елементите на капитала на дружеството са: акционерен капитал, състоящ се от обикновени акции с право на глас, които са изцяло платени, капиталови и други резерви на дружеството и натрупана загуба за периода.

Управителният Съвет следи възвръщаемостта на капитала, като се стреми да поддържа баланс между по-висока възвращаемост и нивото на поетите рискове. Ръководството на ЗК УНИКА АД се стреми да постига стабилна възвръщаемост чрез постигане на един балансиран застрахователен портфейл на дружеството и разпределение на приходите между по-високо щетим моторен бизнес и по-печелившия немоторен бизнес.

Също така ЗК УНИКА АД има много стриктна политика за инвестициите на собствените средства. Собствените средства се инвестират предимно в нискорискови държавни ценни книжа и корпоративни облигации и банкови депозити. Това допринася за реализирането на един постоянен и нискорисков доход от инвестиции.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

СТРАТЕГИЯ НА РАЗВИТИЕТО

Стратегическите цели за следващата година, ще бъдат насочени към:

- Търсене на нови пазарни ниши и алтернативи в ситуация на стагниращ бизнес и макроикономически показатели в следствие на ефектите от COVID-19
- Запазване структурата и продуктовия микс на портфейла, фокус върху линиите с по-висока рентабилност, очакван бизнес ръст изпреварващ пазарния;
- Поддържане на реструктивна продажбена политика в моторните линии;
- Развитие на дигитални решения и за улеснение достъпа на клиентите на УНИКА до застрахователните продукти;
- Развитие на персонала с организационни програми, свързани с управление на таланта, управление на знанието, менторство, коучинг, развитие на умения и оценка на представянето;
- Запазване на ниско-рисковата инвестиционна политика, за инвестиране в дългови финансови инструменти с фиксирана доходност, приети за търговия на регулирани пазари в страната и чужбина и инструменти на паричния пазар и в по-малка степен в дългови ценни книжа.
- Стабилизиране на информационната система и обработката на информацията в съответствие с новите регуляторни изисквания и високите групови стандарти в областта на информационните технологии.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя годишен финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на годината и неговите финансови резултати. Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика, която е в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС. Ръководството също така потвърждава, че финансовите отчети са изгответи на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Настоящият Годишен доклад за дейността за 2019 г. е одобрен от УС на ЗК УНИКА АД на 27 май 2020 г.

Николай Генчев

Председател на УС и Главен Изпълнителен директор

Николай Кавардджиклиев

Член на УС и Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ
за корпоративно управление на ЗК УНИКА АД

Ефективната и надеждна система за управление е от основно значение за правилното и целепостигащо корпоративно управление и наблюдение в дружеството. В тази връзка, посредством насоки на УНИКА Груп се определят ясни процеси и подходи, които трябва да се прилагат от локалните компании. Те са особено значими по отношение на ефективността на системата за вътрешен контрол и управлението на риска по скалата на УНИКА Иншуърънс Груп АГ, която е внедрила система за управление в съответствие с Директива Платежоспособност II. Това гарантира, че отделните стопански дейности (тип, обхват, сложност), както и съответния рисков профил се спазват. Следователно системата за управление се състои от прозрачна организационна структура с ясни роли, отговорности и задачи.

ЗК УНИКА АД декларира своя ангажимент относно и потвърждава, както следва:

1. Приемане на политики и принципи, към които ще се придържат управителните и контролни органи на дружеството, за да се създадат необходимите условия и да се осигури възможност на акционерите да упражняват в пълна степен своите права.
2. Прилагане на принципите на прозрачност, независимост и отговорност от Надзорния съвет и Управителния съвет на дружеството в съответствие с установените мисия, цели, стратегия на дружеството и интересите на акционерите.
  - 2.1. Надзорният съвет на ЗК УНИКА АД се състои от 3 (три) члена, които са избрани от Общото събрание на акционерите.
Надзорният съвет изпълнява своята дейност в съответствие с Търговския закон и Устава на дружеството.
  - 2.2. Управителният съвет на ЗК УНИКА АД се състои от 3 (три) члена, които са избрани от Надзорния съвет. Управителният съвет осъществява своята дейност в съответствие с Търговския закон, Устава на дружеството и Правила за работата на Управителния съвет. При изпълнение на своите задължения Надзорният и Управителният съвет се ръководят от изискванията на законодателството, устройствените актове на дружеството и стандартите за почтеност и компетентност. Всеки един от членовете на Управителния съвет е минал оценка за квалификация и надеждност, съгласно действащата в дружеството Политика за квалификация и надеждност, приета в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховане.
  - 2.3. Управителният съвет:
    - Управлява и представлява ЗК УНИКА АД;
    - Приема, вътрешни актове планове и програми за дейността на дружеството;
    - Приема организационната структура на дружеството, включително и разпределението на отделните функции, задачи и отговорности между членовете на самия Управителен съвет, както и на отделните структурни звена в дружеството.;
    - Ръководи оперативната дейност;
    - Взима решения, които не са в изричната компетентност на Общото събрание на акционерите и Надзорния съвет;
  - 2.4. Управителният съвет, с одобренето на Надзорния съвет:
    - Приема и предлага за одобрение от Общото събрание на акционерите годишния счетоводен отчет и доклада за дейността на дружеството;
    - Въз основа на финансовите резултати от дейността на дружеството в края на счетоводната година прави предложение за разпределение на печалбата;
    - Взима други решения от оперативно естество с предварително одобрение на Надзорния съвет, така както е предвидено в Устава на дружеството.
Част от задълженията на Надзорния съвет са изброени по-долу:
      - Упражняване на надзор спрямо Управителния съвет;
      - Назначаване и освобождаване на членовете на УС;

2.4. Управителният съвет, с одобрението на Надзорния съвет: (продължение)

- Одобряване на бизнес стратегията и стратегията за риска, корпоративния бюджет и бизнес плана (също и за следващи години), както и текущ контрол и одобрение на прогнозните резултати през годината;
- Одобрение на съществени инвестиции, както и продажба или придобиване на портфели и фирмени дялове;
- Одобряване на капиталовите структури, контрол на годишните и консолидираните финансови отчети, както и на отчета за платежоспособността и финансовото състояние на индивидуално и групово ниво; и
- Идентифициране и ефективно управление на основни бизнес рискове.

2.5. Членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за поченост и управленска и професионална компетентност и спазват корпоративния Кодекс за поведение.

2.6. В ЗК УНИКА АД съществува система за осигуряване прилагането на корпоративния Кодекс за поведение.

- Членовете на Надзорния и Управителния съвет в своята дейност прилагат принципа за избягване и недопускане на реален или потенциален конфликт на интереси. Одобрени са и се прилагат Вътрешни правила за избягване на конфликт на интереси и осигуряване на доверителност. Всеки конфликт на интереси следва да бъде разкриван пред Надзорния съвет. Членовете на Управителния съвет следва да информират Надзорния съвет относно това дали директно, индиректно или от името на трети лица имат съществен интерес от каквото и да е сделки или въпроси, които оказват пряко влияние върху дружеството.

2.7. ЗК УНИКА АД декларира, че прилага принципите за многообразие при подбора и оценката на членовете на ръководните, управителните и надзорните органи на дружеството, като счита, че те допринасят за осигуряване на надеждна система за управление и контрол, основана на принципите за прозрачност и независимост. В допълнение, и както е посочено по-горе, дружеството прилага и Политика за квалификация и надеждност по отношение на членовете на управителния си орган, както и по отношение на лицата назначени и отговарящи за изпълнение на ключови функции в ЗК УНИКА АД.
Основните критерии и принципи на Политиката за квалификация и надеждност при подбор и оценка на членовете на управителните органи на дружеството са:

- Пълно и точно спазване на изискванията на Търговския закон и Кодекса за застраховане;
- Добра репутация, професионален опит и управленски умения, в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховане;

2.8. Възможност за членовете на Надзорния и Управителния съвет да бъдат преизбирани без в съответните колективни органи на управление и контрол без ограничения, но при спазване изискванията на Кодекса за застраховане и Устава на дружеството.

2.9. Структура на Комитетите в ЗК УНИКА АД

Управителният съвет определя работната рамка на комитетите, които консултират и подпомагат процеса на вземане на решения. Има предварително определени доклади, които се представят и обсъждат на всеки от комитетите. Всички взети решения се документират в протокол на комитета и се представят на Управителния съвет за окончателно решение. Създадени са и функционират следните комитети:

- Одитен Комитет;
- Комитет по управление на риска;
- Продуктов комитет.
- Комитет по защита на личните данни.

Одобрени са и се спазват Правила за дейността на Комитета по управление на риска и на Продуктов Комитет.

2.10. Структура на Комитетите в ЗК УНИКА АД (продължение)

Следващата таблица представява преглед на естеството на комитетите в ЗК УНИКА АД:

Комисия	Компетенции	Честота
Одитен комитет	Одитният комитет на ЗК „УНИКА“ АД осъществява своята дейност в съответствие със Закона за независимия финансов одит. Неговата основна задача е анализ на годишните или консолидираните финансови отчети, наблюдение на дейността на функцията по вътрешен одит, мониторинг на ефективността на системата за управление на риска и ефективността на системата за вътрешен контрол	4 пъти в годината
Комитет по управление на риска	Комитета за управление на риска извършва регулярен преглед на краткосрочния и дългосрочен рисков профил, в съответствие с рисковия апетит и стратегията за управление на риска на дружеството. Отговаря за определянето, контрола и наблюдението на капацитета за поемане на риск и рисковите лимити.	4 пъти в годината
Продуктов комитет	Продуктовият комитет наблюдава управлението на процеса на продуктовия портфейл. Комитетът представя на УС годишен план за развитие на продукти за следващата календарна година; Обсъжда предложения за промяна на продуктовата гама; Взема решения за развитие на нови или промяна на съществуващи продукти и ги представя за одобрение на Управителния съвет; Взема решения за спиране от продажба на продукти и ги представя за одобрение на Управителния съвет; Дава препоръки за оптимизиране на продуктовата гама.	4 пъти в годината
Комитет по защита на личните данни	Основната цел на Комитета по защита на личните данни е да координира организацията на процесите по защита на данните и да оценява тяхното съответствие с изискванията на Общия Регламент относно защитата на данните, както и да определя подходящи мерки в случаи на несъответствие.	Най-малко веднъж годишно

3. Система за вътрешен контрол се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК УНИКА АД. Стандартите за последователното й прилагане са заложени в правила и процедури на дружеството и целят да сведат до минимум рисковете в процесите, посредством предварително дефинирани контроли и процедури. Отвъд регулаторните изисквания, ЗК УНИКА АД поставя специален акцент върху прозрачността и ефективната организация на процесите. Налице са контролни механизми по ключови за компанията процеси, чиято цел е да предотвратят и/или смячат както значими финансови и оперативни рискове, така и рискове, породени от несъответствие и незаконосъобразност.

Системата за вътрешния контрол се осъществява от Управителния съвет, Директорите на дирекции, както и от всички служители на ЗК УНИКА АД. Всяко лице в компанията носи определена отговорност по отношение на вътрешния контрол. Ключова е ролята на ръководителите от всички управленски нива, тъй като съобразно функциите си и йерархията в компанията, те управляват ръководените от тях звена и организират вътрешния контрол в тях. Те носят пряка отговорност за всички дейности и процеси, както и за създаването и поддържането на системата за вътрешен контрол в поверените им звена, като се отчитат пред изпълнителните директори. Дирекцията за управление на риска следи за изпълнението на целия процес по вътрешната контролна среда (второ ниво на защита).

(iii) Система за вътрешен контрол се определя като цялостен процес, интегриран в дейността на ЗК УНИКА АД (продължение)

Системата за вътрешен контрол на ЗК УНИКА АД е в съответствие с насоките и стандарта на УНИКА Груп, които залагат минималните изисквания по отношение на организация, методи и обхват. Стандарта на УНИКА Груп е унифициран за всички дъщерни дружества, което гарантира единен и последователен подход в рамките на УНИКА Групата.

Процесите (включително и техните под-процеси) в обхвата на стандарта за вътрешната контролна среда, са както следва:

- Изготвяне на счетоводни баланси;
- Счетоводни процеси;
- Събиране на премия;
- Управление на активи;
- Продуктов мениджмънт;
- Подписваческа дейност;
- Уреждане на претенции;
- Управление на риска;
- Презастраховане;
- Информационни технологии; и
- Контролинг.

Концепцията на "трите линии на защита" е валидна и за системата за вътрешен контрол в ЗК УНИКА АД. Дейностите за контрола на гореспоменатите процеси са възложени на съответните директори на дирекции и/или началници на отдели. Наред с пряка отговорност за всички дейности и процеси в поверените им звена, те отговарят и за създаването и поддържането на ефективен вътрешен контрол в тях. За тази цел регулярно се извършват посочените по-долу дейности:

- Описание/преглед на процеса;
- Идентификация на рискове и дефиниране на контроли;
- Извършване и документиране на контролите;
- Оценка на риска и контрола;
- Мониторинг;
- Процедура в случай на нарушение;
- Анализ на матуритета и актуализиране на вътрешна контролна система; и
- Отчетност.

За да се гарантира качеството на заложените контроли, от ключово значение на процесите в компанията е постоянната система за мониторинг на изпълнението на контролите, прозрачността и ефективността. Оценката на тези критерии се извършва посредством стандартизирано оценяване на контролите и се прави за всеки отделен процес. За целта се взимат под внимание следните критерии:

- ефективност/изпълнение – надеждност на заложените контроли;
- прозрачност – налице е надлежно документиране на извършенните контроли; и
- ефективност – анализ на разходите и ползите, както и рисковата ситуация в рамките на процеса играят важна роля при създаването на вътрешната контролна система.

Отговорниците за процеса изготвят годишен отчет за резултатите от изпълнението на контролите, пропуските свързани с контролната среда, както и съответните планирани мерки. Дирекция „Управление на риска“ обобщава всички отчети в специален доклад, който се подлага се на дискусия на Комитета за управление на риск. Докладът за вътрешната контролна среда се изготвя на годишна база и се изпраща на вниманието на Главния риск директор и до Уника Груп.

ЗК УНИКА АД
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Индивидуален финансов отчет
Към 31 декември 2019 г.

3. В допълнение, дружеството декларира следното:

- Към 31.12.2019г. към ЗК УНИКА АД или неговите акционери не са отправяни предложения за поглъщане или вливане в друго дружество.
- Към 31.12.2019г. ЗК УНИКА АД притежава повече от 99,99% от капитала на ЗК УНИКА Живот АД, както и 80% от капитала на „Витоша Авто“ ООД.
- Към 31.12.2019г. ЗК УНИКА АД не е издавало ценни книжа със специални права на контрол.
- Към 31.12.2019г. по издадените от дружеството акции не съществуват ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, както и не съществуват други ограничения, извън законово предвидените по отношения към капитала на дружества с предмет на дейност предоставяне на застрахователни услуги и продукти.
- Освобождаването и назначаването на членовете на Управителния съвет, както и изменението в Устава на дружеството се регулират от разпоредбите на Търговския закон и Кодекса за застраховане.

Настоящата декларация за корпоративно управление представлява неразделна част от Годишния финансов отчет за 2019г. на ЗК УНИКА АД.

За ЗК УНИКА АД:

/Николай Гениев – Изп. директор/

/Николай Каварджикиев – Изп. директор/

